

PLANTÆ PETALODÆ.

IX. LILIACEÆ

BOERHAAV. ADANSON. p. 42.

Classis naturalis & a nemine prætervifa. Unico foliolo nascens plantula prodit (x): caulis foliis convolutis cingitur simplicibus, in quibus nervi paralleli in apice conveniunt. Fructus trilocularis, loculis in paucissimis speciebus distinctis, ut tres sint filiquæ, cæterum polyspermos. Floris petala, aut segmenta, longe plerumque bis terna (y) absque calyce. Stamina tria, aut sex: tuba unica, trifida, aut tres. Radicum denique teneritas; frequentes bulbi, & viscida natura totius plantæ cum acrimonia commista, colores florum fere speciosi vulgo hanc classem produunt. Unica nobis difformi flore est.

I. TRISILOQUÆ

VERATRUM TOURNEFORT. t. 145. LINN. n. 1144.

Flores bis tripetali, petalis ovato lanceolatis (a), lineatis, firmis, persistentibus, staminibus tot quot petala, ex ungue ortis. Ungues petalorum conglutinati. Sili- culæ tres (b), quarum repandi apices extrorsum vergunt. In nostra specie, non ita in rubra, flores alii mares cum imitamentis fructuum; alii feminæ cum fila- mentis absque antheris.

1204. VERATRUM spica paniculata, floribus maribus & feminis. MILLER. t. 271.

Veratrum album DODON. *purg.* p. 114.

Elleborum album (c) MATTHIOL. p. 1219. CAMERAR. *Epit.* p. 939.

Helleborus albus, flore herbaceo Hort. Aichstett. ord. 8. t. 9. f. 1.

Veratrum racemo supradecomposito, corollis erectis. LINN. p. 1479.

Nihil frequentius in pratis montanis & subalpinis. Noxia planta, quæ integros mon- tes pascuis destinatos inutilis occupat, nullo animali vesca, præter mulum, quem, cum iter per vasta Helleboreta in montem *Montendre* urgerem, vidi folia, dum transibamus, avide decerpisse.

Radix ex tubere longas & innumerabiles fibras teretes demittit. Caulis bicubitalis, non ramosus, erectus. Folia ex evolutione caulis nata, lineata, ovato lanceolata. Spicæ florales numerosæ, densæ: flores erecti, subhirsuti, firmi, albi, extus virescentes, sagittata linea in basi inscripti; tria petala exteriora duriora, tria interiora pallidiora, omnia lineata. Supremi androgyni, imi mares.

Radices acres manducatæ fauces exurunt & labia (d) potissimum mordent. Ad ignem liquorem stillant acerrimum, fere qualem calx fundit (e). Infusum aquosum de- bile

(x) De hordeo & tritico THEOPHRASTUS, cum pi- sum, faba, cicer multis foliis prodeant L. VIII. c. 1.

(y) Conf. *Comm. Lit. Nor.* 1744. p. 357.

(a) TOURNEFORT. A.

(b) D.

(c) Helleborum album fert folia Plantaginis, aut Betæ sylvestris, breviora, nigriora, canalium dorso rubescentia; caulem cavum, quadrantalem, tunicis convolutum, quæ albicant, dum arefcere incipit, ra- dicibus multis, tenuibus, ab oblongo & exiguo capite, ceparum modo, exantibus. Optimum habetur can-

didum, friabile, carnosum, non mucronatum, tenui medulla, gustu non admodum fervido, neque sili- vian- tiens. Primam laudem cyrenaicum habet DIOSCORID. L. IV. c. 145. PLIN. L. XXV. n. 21. Helleborus candidus radice alba, folio porraceo, secundum aliquos, caule Alphodeli breviori; foliis continuo radici adnexis humi sparsis, radice longa, multiplici THEOPHRAST. L. IX. c. XI.

(d) GREW.

(e) GEOPHORI. II. p. 226.

bile est (*f*), spirituosum acre (*g*). Extracti aquosi magna copia habetur, ad dimidium radicum pondus (*b*), idem debile; sed etiam spiritu vini paratum extractum parcius (*i*) est, infuso debilius (*k*), & tamen nimis acre (*l*). Vis adeo est in particulis volatilibus, quæ avolant, dum extractum spissatur, ut coquendo vires nimix debilitentur (*m*). Denique & aquoso extracto etfi debilior vis, tamen nimia est (*n*). Mirum est, quam parum salis det, ex 150. libr. uncias duas (*o*).

Vis veratri, cum pecora eo uterentur, deprehensa (*p*) est. Eadem, quam Helleboro nigro, multo est vehementior, & magis emetica (*q*). Olim Græci, cum Anticyris uterque Helleborus nasceretur, solo utebantur nigro, albo enim vomitus movebatur (*r*). Sic RHAZE album infecurum esse pronunciavit (*s*). Acriorem nigro esse MESUE (*t*), sursum & deorsum purgare, & universum corpus immutare ARETEUS (*u*). Multo nigro terribilior, etiam ubi prospere cadit (*x*) PLINIUS. Quare HIPPOCRATES, qui albo usus fuisse putatur, non absque magna cautione propinavit, ut prius corpus cibis & vino replet (*y*). RHAZE vero tepida multa data vim pharmaci superabat (*z*). Horrendos certe inde vomitus successerunt, cum radix pro radice Polygonati sumta fuisset (*a*). Vomitus inde vehementissimi (*b*), & sanguineæ sedes (*c*). Durissimis mortalibus, qui in septentrione Veratro sibi alvum repurgant, tantus violentiæ sensus est, ut oculi convertantur & excæcentur (*d*). A Veratro strangulatio, vomitus, anxietas, nervorum convulsio, crampus (*e*). Ab eodem pharmaco animi deliquium (*f*). Ab eodem cum cerevisia cocto, pulsus deletus. A scrupulo uno nervorum distentio (*g*), subpressa respiratio, aponia, frigus universi corporis (*h*). Iterum ab eodem in vinoso infuso hypercatharsis, sudor frigidus (*i*), convulsiones. Ex nodulo femine præscripto, in quem Helleborus albus recipiebatur, vomitus & mala symptomata (*k*). Denique experimento in cane factò, vomitus inde, & alvi purgatio, & convulsio, & ventriculi inflammatio (*l*). Etiam ventriculo extus impositæ radices vomitum cient (*m*). Vinum ex vitibus, inter quas albus Elleborus nascatur, urinam ciere THEOPHRASTUS (*n*). Si vero vis venenata ad sanguinem infracta penetraverit, continuo moriendum est animali, etiam a levi vulnere (*o*), ut veterum Lusitanorum exemplo constat, qui Veratri succo tela obliniebant (*p*), & experimenta MATTHIOLI (*q*) confirmarunt: una tanta putredo excitatur, ut enecti animalis carnes subito tenerescant (*r*).

Denique deglutitum Veratrum, si paulo nimia copia sumatur, etiam occidere poterit (*s*). Ab eo medicamine strangulatos vidit FALLOPIUS (*t*), & mortem intra sextam horam BENIVENIUS (*u*), & sæpe Sibirix incolas ex eo pharmaco sumto interire GMELINUS (*x*). Cum drachma, vel duæ drachmæ, cum pomo coctæ fuissent (*y*), tunc abjectæ, & additum saccharum, tantilla dosis vehementia

(*f*) CARTHEUSER *mater. med.* p. 413.

(*g*) *Ibid.*

(*b*) NEUMAN. T. II. P. 3. p. 101. CARTHEUSER.

(*i*) NEUMANN. p. 101.

(*k*) CARTHEUSER.

(*l*) NEUMAN. *ibid.*

(*m*) *Idem.* T. I. P. 2. p. 421.

(*n*) *Idem.* P. 3. p. 102.

(*o*) REDI *Sal factit.*

(*p*) THEOPHRAST. I. c.

(*q*) PLIN. L. 25. n. 21.

(*r*) PAUSANIAS L. X. p. 623.

(*s*) Ad MANSOR. III. c. 61.

(*t*) II c. 30. Iconem dat p. 81.

(*u*) *Cuv. diut.* II. fin. Ut vomitum moveat, addi

Elleborinen THEOPHRASTUS.

(*x*) PLIN. L. XXV. n. 22.

(*y*) Περὶ ὀλλιβερύων. Sic DIOSCORIDES.

(*z*) L VIII. c. 49.

(*a*) LENTILIUS *Ecodrom.* p. 368.

(*b*) FALLOP. *purg. medic. simpl.* c. 69.

(*c*) DESSERNIUS p. 442.

(*d*) *Act. hafn.* T. V. obs. 55.

(*e*) LORRY *melanch.* II. p. 113. 114.

(*f*) WEPFER *cicut. aquat.* p. 48.

(*g*) *Eph. Nat. Cur.* Dec. III. ann. 1. obs. 65.

(*h*) RÖDDER & ALBERTI *med. leg.* obs. 15.

(*i*) *Idem.* obs. 14.

(*k*) SCHRADEK. *de venenis.* Vide vehementes etiam effectus *Bresl. Saml.* 1725. m. Febr. ann. 1724. p. 517.

(*l*) WEPFER *ibid.* p. 219.

(*m*) ETTMULLER. *Præf. ad Chir. infus.*

(*n*) L. c.

(*o*) CRATO *Epist.* L. II. p. 226.

(*p*) CUSALP. *Spec.* p. 192.

(*q*) p. 1276. *Epist.* p. 219 in gallina.

(*r*) ARRTAUS *cur. diut.* I. p. 76.

(*s*) RHAZE.

(*t*) I. c.

(*u*) C. 51. 52.

(*x*) I. p. 75.

(*y*) LORRY.

vehementia symptomata movit; & narrat NEUMANNUS, tincturam cum spiritu vini factam adeo acrem esse, ut suscepta guttula, quantum calamus sibi fumere potest, inque vinum malvaticum dimissa, purgationi vehementi sufficiat (z). CATO major vinum purgans faciebat radicibus Veratri circa vitem fatis; vel ad vini amphoram Veratri manipulo addito, & una cum musto fermentato. Scrupulus radicis unicus catellum equidem juniorem occidit (a). Drachmæ duæ cum cerevisia coctæ vehementissima mala fecerunt (b); magis adhuc drachmæ (c) quatuor, & a decocto Hellebori albi, in venas injecto, mors cum subita flacciditate successit (d). GESNERUS vini Helleborati duo dabat cochlearia, ea ad vomitum movendum sufficiebant (e). Quare unus radicis scrupulus nimia dosis fuerit (f): drachmam maniacis relinquimus (g), quam BRASSAVOLA dedit; nimium audax (h). CODRONCHUS ad grana 70. (i) exhibuit, & ego equidem in tanta tutiorum medicamentorum copia nollem veneno uti, & cautos vellem pharmacopolas, ne radices albi Hellebori pro nigro emant (k).

Veteres in gravissimis malis album Veratrum exhibebant, ad universum corpus mutandum (l), ad humores frigidos expellendos (m), & reddendum calorem, ad rigorem (n), ad quartanam (o), ad cephalæas (p), ultimum auxilium, ad epilepsiam (q), ad maniam (r) [etsi Cl. LORRYO dante morbum non superavit], ad elephantiasin (s); denique in rabie canina (t), si nondum aquæ timor (u) adfuerit, & nuperi ad venerea mala (x). Ulcera vetusta lento usu in Sibiria Helleboro sanant (y). Unguentum ad scabiem valet (z), & decoctio ad tineam vaccarum (a).

Americani radices Hellebori albi in aqua (b) coquunt, in eo decocto macerant suum MAYZ, quod sementi destinant; ita bestias inebriat, neque homini nocet.

ANTHERICUM (c) LINN. edit. prior. n. 303.

NARTHECIUM GORTER Flor. Belg. p. 70. GERARD p. 142.

Difficillima genera sunt. Phalangium, Ornithogalum & Scilla. Quare ne definitiones alioquin plenas exceptionibus exceptione maxima onerarem, malui hanc plantam separatam relinquere, cui petala sex, stamina sex; in nostra specie imberbia; siliquæ tres per ætatem distinctæ, cornutæ, polyspermæ; tubæ totidem sunt brevissimæ. Sub flore foliaceum quid breve, trifidum.

1205. ANTHERICUM filamentis glabris.

Pseudosphodelus CLUS. Pannon. p. 262. secundus histor. p. 198. ALPINUS C.B. *Theatr.* p. 552.

Phalangium alpinum, palustre, Iridis folio J. R. H. SCHEUCHZER. *It.* II. p. 139. SEGUIER II. t. 2. f. 14. conf. descript. MOEHRINGII *Eph. Nat. Cur.* Vol. VI. obs. 117. LINN. *Oelansk ref.* p. 194.

Anthericum foliis ensiformibus, perianthiis trilobis, filamentis glabris GMELIN. I. p. 73. t. 18. f. 2.

Vulgo

(z) p. 101.

(a) WOFFER. p. 219.

(b) RÖDGER. obs. 15.1

(c) Obj. 14.

(d) *Vhil Transf.* n. 335.

(e) *Epist.* p. 5.

(f) *Eph. Nat. Cur.* Dec. III. ann. 1. obs. 65.

(g) MATTHIOLUS p. 122. In infuso WELSCH. *mißom.* p. 42. 43 & CODRONCHUS p. 231. in vino.

In rabie canina SALIUS.

(h) *Exam simplic.* p. 531.

(i) p. 419.

(k) EHRHARD. *Pflanzenbist.* VII. p. 82.

(l) ARETÆUS. *Pilulas STANLEYI* ingreditur.

(m) Infusum ARETÆUS *Curat. diut.* II. c. 7.

(n) CODRONCHUS p. 74. ad drachmam.

(o) SALIUS *affell. part.* c. 19.

(p) ARETÆUS *diut. cur.* I. c. 2.

(q) THEMISON. *Celius Chron.* I. c. 4. *Cris.* L II. c. 23. Eo remedio LIVIUM DRUSUM sanatum fuisse PLINIUS L XXV. n. 21.

(r) MAYBENS *prax.* p. 67. BATTIE *apbor.* 74. *Celius Chronic.* I. c. 5. ROBINSON. *Spleen.* p. 402. & in literis Cl. RAST Junior.

(s) I. c.

(t) *Celius Chron.* IV. c. 1.

(u) SALIUS. LAYARD *bite of a mad dog.* p. 68. cum exemplis.

(x) GMELIN. *Flor. Sibir.*

(y) IDEM *ibid.* I. p. 76.

(z) NICOLAUS p. 167. b.

(a) BIANCHI *obff.* p. 192.

(b) KALM. *K. Svenska Wetensk. Handl.* 1751.

trim. 4.

(c) Domicilia Afrorum pastoralia facta ex *κότυνας* HERODOTUS nominat IV. p. 282.

II. FRUCTU INTRA FLOREM I PATULO. 99

Vulgo in Helvetia, nusquam uberius, quam Bernæ in prato *die Eymatte*, qua primum rivus de sylva effluit; & in palustribus circa *Seelhofen*; *Burgdorf* in der *Eymatte*. Etiam in montes & alpes ascendit.

Radix ex communi capite alba, foliosa. Folia radicalia duriuscula, plana, graminea, plurima. Caulis simplex, inferne foliosus, terminatur spica florum conferta, quæ per ætatem longa fit, & cylindrica, neque raro interrumpitur. Stipulæ sæpe purpureæ, ovato lanceolatæ. Flores in petiolis unifloris, brevissimis. Petala duorum ordinum, ex ellipticis lanceolata, patula, linea media divisa, ex luteo viridia. Stamina glabra, filiformia. Siliquæ semiovatæ separari possunt; tuba filiformis, acuta. Semina scobiformia.

Hæc nostra species nullas vires *offifragas* habet, ob quas simillima in septentrione planta celebratur.

II. FRUCTU UNICO TRILOCULARI.

I. INTRA FLOREM.

I. PETALIS PATULIS.

ASPHODELUS TOURNEFORT. T. 178. LINN. n. 421.

Flores hexapetali (d), patuli, unguibus conglutinatis, petalis ellipticis. Filamenta ungue (e) valente ex origine petalorum orta. Si unguis circa germen in globulum coeunt. Id vocat LINNÆUS valvulas nectarii, quibus inserta sint filamenta. Fructus rotundus (f), subcarnosus fit tribus ellipticis loculis (g), conjunctis. Tuba longa, simplex. Semina subtriquetra (h).

* 1206. ASPHODELUS (i) caule folioso, foliis angulatis, striatis, stipulis maximis.

Asphodelus femina CAMERAR. *Epit.* p. 372.

Asphodelus luteus DODON. *Coron.* p. 142. 143.

Asphodelus caule folioso foliis triquetris striatis LINN. p. 443.

Asphodelus verus luteus BLAKWELL. t. 233.

In monte *Fräka* vallis Tellinæ BATTIRANUS rhizotomas.

Radices subteretes, succulentæ, numerosæ, divergentes, flavæ. Caulis non ramosus, firmus, rectus, tripedalis. Folia radicalia numerosa, ex bulbosa quasi origine, glauca, striata, carinata, repanda, ad caulem similia, vaginosa. Spica densa, speciosa. Stipulæ maximæ, albæ, ovato lanceolatæ. Petioli uniflori, breves. Flos paulum irregularis. Petala flava, linea viridi, sena: quatuor in unum ordinem disposita, duo inter (k) petala superiora. Ungues villosi; filamentum curvum. Stamina tria reliquis breviora descendunt per inferiora floris, & sursum reflectuntur. Fructus globosus, sex lineis percutus; tuba curva, simplex.

Caulis Asphodeli elixatione mitescunt, & panem suppeditant (l). Semen ipsum perinde edule (m) est. Ex radice (n) bonus panis fit, cocta, siccata, ejusque succus dulcis est. Nocuisse tamen in Biturigibus album Asphodelum, cum in cibum reciperetur, & scorbuti genus excitasse Cl. le MONNIER (o).

PHALAN-

glandibus similes, gustu acres DIOSCORIDES. L. II.

c. 64.

(k) LINNÆUS.

(l) SUIDAS p. 364 *Porta magia natural* L. IV. de Asphodelo siculo, qui noster.

(m) SUIDAS.

(n) Apud Burdigalenses potest de albo sermo esse

Journal de Trévoux ann. 1709 in Dec.

(o) Le MONNIER *Obs. a'byf. natur.* p. CXV.

B B 2

(d) TOURNEFORT. A.

(e) *ibid.* & C.

(f) D.

(g) E.

(h) G.

(i) *Hastula* regia vulgaris notitia, foliis majoris porri, caule leviori, terente in cacumine florum, quem Anthericon appellant. Radices oblongæ, rotundæ;

P H A L A N G I U M (p).

A N T H E R I C I L I N N. n. 422.

Pleræque species.

P H A L A N G I I T O U R N E F O R T I I. pleræque species

& aliquæ O R N I T H O G A L I Sp.

A Scilla non video, ut distinguatur. Ab Ornithogalo potest staminibus non trifurcis separari. Petala patula non possunt inter characteres recipi. Nam in vulgatissimo Phalangio ostendit Cl. MÜLLERUS, perpetuam esse mutationem, ut noctu flos totus clausus sit, meridie patulus, mediis horis medio modo se habeat. Nolim tamen nimis longum florem Liliastri huc revocare. Erunt ergo Phalangio sex petala, sub meridiem patula (q): Fructus ovato triquetrus (r). Stamina sex subulata, tuba longa, unica, sine globo (s).

1207. P H A L A N G I U M radicibus teretibus, foliis radicalibus carinatis, ensiformibus, petiolis unifloris.

Liliago CORDI. *hiff.* L. II. c. 106. p. 190. b.

Phalangium non ramosum DODON. p. 106.

Liliago Cordi LOBEL. *ic.* p. 48.

Phalangium parvo flore, non ramosum C. B. *Theatr.* p. 555.

II. Foliis strictioribus C. B. in monte *Wasserfall*.

L. II. *Anthericum foliis planis, scapo simplicissimo* (t), *corollis planis, pistillo declinato*. L. II. p. 445.

In Helvetiæ rupestribus, in *Passgardsbüh* prope *Biennam*, circa *Roche*, *Agauni*. Circa *Basileam bey Oris*, *Michelfeldæ*, & in monte *Crenzach*. In montana etiam ascendit, ut in monte *Saleva*, *Wasserfall*: in Valle *Weisland* sub *Gutendammen*, in montibus *Tombej*, *Prapioæ*, circa *Morcle*.

Speciosæ plantæ radices numerosæ, teretes, in tuber collectæ, coronatum fetis. Folia ex radice plurima, firma, pedem longa, carinata, graminea. Caulis erectus, cubitalis, firmus, foliis nudus. Spica laxa, pauciflora, decem florum, petioli uniflori. Flores ad biuncem lati; petala duorum ordinum, ut interiora latiora sint, petiolata, cæterum ex ellipticis lanceolata, & pure alba; exteriora extus vi-rente linea dimidia percurruntur. Filamenta latiuscula. Fructus ex rotundo tri-quetrus, tribus tuberibus exuberans. Semina nitida, hinc convexa, inde dua-bus planis faciebus excissa. Tuba debilis, incurva.

1208. P H A L A N G I U M radicibus teretibus, foliis duris, gramineis, caule ramoso, laxè paniculato.

Phalangium CAMERAR. *Epit.* p. 580.

Phalangium ramosum LOBEL. *ic.* p. 47. *conf. Flor. Suec.* p. 104.

Phalangium parvo flore, ramosum C. B. *Theatr.* p. 557.

Anthericum foliis planis, scapo ramoso, corollis (u) *planis, pistillo recto* L. II. p. 445.

In Helvetia vulgatissimum. Bernæ in prato aprico *Brunnadern* optimi olim ITHII, in pratis circa *Seelhofen*, in monte *Bolligerberg*. In Aquilejensibus ubique, circa *le Furet*, *le Bévioux*, &c. etiam in montanis *le Creux du Champ*.

Diversissimum a priori, mollius, minus speciosum. Folia radicalia similia, caulina nulla. Caulis ramosus, brachiatus. Panicula rara, sparsa; petioli uniflori. Flos multo minor, petalis ellipticis, quorum exteriora angustiora, non petiolata, lanceolata; interiora petiolata, ovalia (x). Fructus & semina similia. In sin-gulo angulo fructus porus parvus, mellifer. Horologium floris ingeniosus MÜLLERUS in hoc flore invenit (y).

1209.

(p) Phalangio rami duo, tres, plures, in diversa tendentes; flos candidus Lilio similis, multas incisuras habens. Semen nigrum, crassum, Lenticulæ dimidiatæ figura: radix parva, tenuis, herbacei coloris.

(q) TOURNEFORT. A.

(r) D.

(s) A. C.

(t) *Conf. Ouzsk vesk* p. 228.

(u) *Conf. Iter. Oeland.* p. 178.

(x) L. II.

(y) *Mém. de la Soc. de Berne* 1766. T. IV.

1209. PHALANGIUM foliis crassulis, scapo unifloro.

Pseudonarcissus gramineo folio, seu *Leuconarcissus aestivus* C. B. Prodr. p. 27. RUDBEK. Elyf. II. p. 64.

Bulbocodium alpinum, *juncifolium*, flore unico, intus albo, extus squalide rubente DILLEN. Syn. III. p. 374. t. 17. f. 2.

Anthericum foliis planiusculis, scapo unifloro LINN. p. 449.

Et ex horto sicco C. B.

Narcissus serotinus CLUS. p. 162.

Narcissus autumnalis minor J. B. II. p. 662.

Pure alpina. In *Hobeumesmer* & *Sattel Abatiscellanorum* J. GESNER. C. B. in *Speluga*, HUBE^{us} in monte *Lunae*. Ego in *Geminio* abunde; etiam in monte *St. Bernhard*, *Kaltenberg*, *Schönbühl*.

Radix bulbosus est oblongus, obductus reticulo. Folia ex radice multa, gracilia, teretia aut triquetra [in notis meis]. Caulis quatuor unciarum, aut paulo altior, frequentibus, sed brevioribus foliis adpersus. Flos unicus, sponte connivet, ut vespertinus flos Phalangii Petala ovato lanceolata, alba, intus & extus rufis, spadiceis lineis picta: unguis luteolus. Fructus ex triquetra conicus; tuba prismatica, tribus ferrugineis punctis notata. Verna planta, continuo nivis defluxum sequitur.

1210. PHALANGIUM longissime spicatum, filamentis latis, lanceolatis.

Ornithogalum saxuodes RENEAULME. p. 90. 93.

Ornithogalum racemo longissimo, filamentis lanceolatis, pedunculis floriferis patentibus, aequalibus, fructiferis scapo approximatis LINN. p. 440. Add. Iter. Scan. p. 220.

J. B. Genevæ à la *Batie*, & in colle ad *Fl. Arve* e regione *Champé* ibid RAJUS in segetibus versus mont. *Saleva*. Circa *Bussigny* & *Cressy* supra *Lausannam*. STÆHELINUS ad *Birsam* in dumetis, in via ducente ad *Münchenstein*, in via secundum *Sylvam montosam* prope *Sissach*. Abunde legi in dumetis ad viam inter *Chambon* & *Ch. l. Aquilejensium*.

Bulbus crassus (z). Folia mollia, carinata, ad terram reflexa, cito dispereunt. Caulis bipedalis & altior, non ramulosus spicam gerit longissimam, & maxime multifloram. Stipulae albæ, amplexicaules, lata origine, longe caudatæ. Flores erecti, immaturi connivent inde sensim magis & magis expanduntur. Petala ex viridibus flava, oris albis; eorum tria exteriora angustiora, tria interiora latiora, breviora. Filamenta omnia lata, mucronata, tria exteriora angustiora. Tuba filamentis brevior. Fructus ovatus, colliculis subrotundis distinguitur.

1211. PHALANGIUM radice bulbosa, foliis latissimis, obtusis, spica pauciflora, stipulis minimis.

Hyacinthus (a*) *Fuchsii* DODON. coron. p. 181. hist. p. 219.

Hyacinthus stellatus Germanicus VALLET. t. 35.

Hyacinthus stellatus bifolius, vernus, dumetorum, flore caruleo J. B. II. p. 679.

Icon C. LEDERMULLERI *Versuch*. t. 6.

II. Flore exalbido, carneo, albo.

III. *Triphyllus* I. Flore albido.

Hyacinthus stellatus albo flore CLUS. hist. p. 184.

& II. Caruleo C. *Basil.* p. 19.

I & III. *Silla radice solida floribus erectiusculis, paucioribus* LINN. D. 443.

In Helvetia aliquanto minus, quam in Asia vulgaris; Basileæ tamen legi paulo ultra *Crenzach*. C. B. in nemore *Wyleni*, versus *Hitteling*, & circa *novam domum* (a) *Im Humburger Amte* (b). Tiguri in *Käferbösclein* Aquilejæ abunde in pratis, ut in prato familiae *Bernensis Magran*. In sepibus à *Noiraigues*. Au verger de la *Combe* CHATELAIN.

Radix

(z) *Emend.* III. n. 179.

(a*) Hi *Scilla* LINN. n. 419. quibus pro chara-
ctere datur tuba decidua.

(a) *Basil. Merkw.* p. 709.

(b) *Ibid.* n. 13.

Radix bulbosa, cepacea. Folia lata, obtusa, mollia, duo, tria. Scapus nudus, semipedalis & dodrionalis. Spica florum laxa, pauciflora, ad 10. flores, sæpe vero tantum duos ternosve fert. Stipulæ minimæ. Flores patuli, etiam repandi, brevissime connexi, ungue viridi; bractea ovali cærulea, saturatori linea divisa. Ordo exterior petalorum angustior, interior latior. Tuba simplex, sine acuto. Ovarium conicum. Filamenta lata.

- * 1212. PHALANGIUM radice bulbosa, foliis latissimis, obtusis, spica multiflora, stipulis longitudine petioli. †

Hyacinthus stellaris, vernus, parvulus, flore ex cæruleo cinereo J. B. II. p. 581.
Parvulus Hyacinthus stellaris, vernus LOBEL. advers. II. p. 486.

In partis suburbanis legi *im alten Berge*, qua nunc via munita & omnia Medica confita sunt.

Bulbus & folia fere perinde ut in 1211. Sed spica brevis, multiflora (c); stipulis, petiolis & floribus cæruleiscentibus, petalis obtusis. Stipulæ longæ, subulatæ (d).

Non est *Scilla* 3. LINN.

1213. PHALANGIUM radice bulbosa, stipulis maximis, hirsutis, floribus umbellatis, petiolis unifloris.

Ornithogalum πυροχίτων RENEAULME p. 91. ic. p. 90.

II. Majus TABERNEMONT. p. 632.

Ornithogalum alpinum, latifolium, flore luteo de BRY florileg. t. 48.

Ornithogalum scapo anguloso, diphylo, pedunculis umbellatis, simplicibus LINN. p. 439.

Basilicæ versus St. Jacob, ubi legi, circa Gundeldingen. C. G. Kiburgi. Circa Thierachern. In Gubernio Aquilejensi abunde, Rupe in *prepoury* prope stagnum, quod effodi: inde in alpes adscendit *Chapuisse*, *Fouly*, *Trone*, in pratis ubique, vel in agris.

Radix bulbus est carnosus, rotundus. Folia radicalia paucissima, graminea, acuta, scapo sæpe longiora (e). Scapus educit aut unicum, aut duo folia inæqualia, aliquando tria, multo latiora, per oras subhirsuta, ex quorum sinu multi pediculi florigeri, uniflori, exeunt, leves isti, aut paulum subhirsuti. Petala lineata duorum ordinum, intus cum virore lutea, extus tota viridia, plerumque glabra. Stamina neque lata, neque tricuspidata, nata ex petalorum origine. Tuba trigona, trifida.

- * 1214. PHALANGIUM radice bulbosa, stipulis maximis, hirsutis, floribus umbellatis, petiolis multifloris.

Ornithogalum panmonicum, minus, luteo flore CLUS. Pannon. p. 190. 191.

Ornithogalum pallido flore J. B. II. p. 624.

Ornithogalum luteum TABERNEMONT. p. 633.

β *Ornithogalum bulbiferum*, minimum, tenuifolium COLUMN. Ecphras. p. 323. 324.

Ornithogalum ανθομηλωνιζογκος RICHER.

Ornithogalum angustifolium, bulbosum RUDBEK. II. p. 139.

Ornithogalum scapo angulato, diphylo, pedunculis umbellatis, ramosis. LINN. p. 440.

In sylvula ad dextra novæ domus Cl. MIEG.

Humilius (f) est & ramosius: folia radicalia angusta, vix lineam lata. Scapus folia edit numerosa, quinque, sex & septem, pariter radicalibus latiora, in longiorum mucronem educa. Petioli florigeri, hirsuti, biflori, etiam triflori. Petala exteriora subhirsuta. In sinu umbellæ sedet non raro agmen bulbillarum congestorum.

ILL. GMELINUS cum 1213. conjungit *Flor. Sibir.* I. p. 46. seqq. & certe summa est, etiam cum discriminibus, quæ dixi, in utroque similitudo.

ORNI.

(c) Paucos habet J. B.
 (d) Habet J. B.

(e) Emend. VI. n. 23.
 (f) Emend. VI. n. 24.

ORNITHOGALUM (g) RAJ. *meth.* p. 119.ORNITHOGALI TOURNEFORT. t. 203. *Species.*ORNITHOGALI LINN. *Spec.* n. 418.

A Phalangio differt staminibus latis (b), quæ vel omnia tricuspidata sunt, vel certe alterna tria. A Porro defectu vaginæ distinguitur. Flos patulus. LINNÆUS characterem staminum excludit, sed addit initium petali erectum esse, idque persistere. Ea nota perobscura est.

1215. ORNITHOGALUM stipulis maximis, petiolis lateralibus longissimis.

Bulbus Leucanthemos minor, seu Ornithogalum DODON. coron. p. 183. hist. p. 221.

Ornithogalum ηλιόχαρμος RENEAULME. p. 88. ic. p. 87.

Ornithogalum floribus corymbosis, pedunculis scapo altioribus, filamentis emarginatis LINNÆUS p. 441.

In viis gramineis & inter vineas, inque agris. *Tiguri circa Silam & Richtschwyl, Aquilejæ abunde, Basileæ, circa Lichthal.*

Bulbosa radix adgnatos habet. Folia radicalia mollia, carinata, linea parum latiora, tamen & bilinearia, obtusa. In caule dodrantali stipulæ albæ, maximæ, carinatae. Petioli uniflori. Flores spicati sunt, ut tamen umbellam mentiantur, cum inferiorum petioli longissimi supra supremos breviores se efferant. Petalorum ordo duplex, quæ lactea intus, extus lata virente linea distinguuntur. Staminum filamenta lata, succulenta, tria simplicia, tria emarginata antheram ex divisione emittunt. Fructus ovatus, obtusus. Tuba simplex.

Ornithogalum umbellatum aliud medium (i), latifolium C. B. quod dicitur in Basileensibus provenire, pro eodem habeo.

* 1216. ORNITHOGALUM floribus spicatis, senescentibus pendulis, filamentis staminum alternis majoribus, bicornibus.

Ornithogalum Neapolitanum CLUS. append. II.

Ornithogalon exoticum, magno flore, minori innato C. B. RUDBEK. Hort. Elys. II. p. 137. f. 12.

Ornithogalum floribus secundis pendulis, nectario flamineo campaniformi LINNÆUS p. 441.

Exotica planta indigenatum adepta est, & in pratis circa Bernam passim floret via *im alten Berge*. Prope Genevam in pomariis pagorum *Frontenay, Conche*.

Bulbus conicus, gracilis. Folia non lata, fere ad fescuncem, mollia, obtusa, culmo breviora. Culmus spicatus. Spica longa, bracteis ovato lanceolatis, coloratis, flore longioribus, longe aristatis. Flores juniores erecti, maturi penduli, in petiolis semuncialibus, conniventes, per ætatem reflexi, petalis per oram albis, cæterum late virentibus. Stamina quasi in unam cylindrum conjuncta, ut tamen separari possint, tria majora, tria minora, omnia filamentis latis, quorum minora integra sunt, apicemque ex obtuso sine gerunt, majora tricuspidata, cuspidibus latis, ovato lanceolatis, paulo anthera brevioribus, quæ ex nervo filamentis lati orta ei insident. Fructus ovato trigonius, niger; tuba simplex, sine extimo clavato.

II. FLO.

(g) Ornithogala caule tenero, albo, seminedali; radice bulbosa, molli, tres, quatuorve adgnatos habente, in pulve coquitur. PLIN. L. XXI. c. 17. Eos adgnatos DIOSCORIDUS in cacumen ponit, & addit flores foris herbaceos, qui, dum se pandunt, hian-

tes lactei videntur, inter quos dissectum cachryos modo capitulum emicat DIOSCORID. L. II. c. 138.

(b) TOURNEFORT A.

(i) *Baier Medkw.* p. 874. 1024.

III. FLORIBUS AGGREGATIS.

ALLIUM (k) HALLERI LINNÆI n. 409.

ALLIUM TOURNEFORTII.

CEPA TOURNEFORTII.

PORRUM TOURNEFORTII.

Flos hexapetalos plerumque connivens, petalis lanceolatis. Stamina simplicia, aut alterne trifida. Flores congesti, & communi vagina excepti. Ostendi, non posse Porrum, ob stamina trifida, separari, cum etiam Ceba vulgaris stamina alterne trifida habeat, & ea (l) tamen Ceba ab altera Ceba sibi simillima separari nequeat, cui stamina non trifida sunt, eamque notam inutilem reddat eadem Ceba quæ Allium 12. Opusculi nostri, cui stamina & integra sunt, & semitrifida, & trifida. Eadem Ceba ostendit a staminum coalitu characterem fumi non posse. Ordines inde constituere licuerit.

I. STAMINIBUS ALTERNE TRIFIDIS

PORRUM TOURNEFORT. t. 204.

1217. ALLIUM radice ambeunte tunicata, foliis gramineis, spica sphaerica, staminibus alterne trifidis (m).

Porrum CAMERAR. Epit. p. 321. commune capitatum C. B. RUDBEK. II. p. 142. BLAKWELL. t. 421.

Allium caule planifolio, umbellifero, staminibus tricuspisatis, radice tunicata LINN. p. 423. Porrum sectile MATTHIOL. p. 550.

In vineis Wylensibus C. B. Circa Moutru in vineis; sed, ut puto, casu aliquo provenit.

Bulbus carnosus, ventricosus, scapum ex medio emittit. Scapus tripedalis & ultra; inferne foliosus. Folia ad unciam lata, ora levi. Vagina breviter conica, caudata. Spica densa, maxima, sphaerica. Petioli purpurei; petala subpurpurea, linea purpurascens divisa, cui in petalis exterioribus obscurior color respondet.

Culinaria planta, mihi cum toto genere ob diuturnum factorem exosa, fatuo juri ad saporem additur. Decoctum ex potentioribus medicamentis est, quod calculum vesicæ maceratum dissolvat (n), quæ laus a Ceba abest. Succum trium denariorum pondere potum subito occidisse PLINIUS (o). Non probabat Porrum DIOSCORIDES, nisi ad pectoris vitia, ciendamque venerem (p).

1218. ALLIUM (q) radice sobolifera, foliis gramineis, spica sphaerica, staminibus alterne trifidis de Allio n. 5.

Allium sphaerico capite, folio latiori C. B. RUDBEK. Camp. Elys. II. p. 151. Scorodoprasum latifolium, spontaneum, Italicum, floribus solute purpureis, odoratis. MICHELI t. 24. f. 95.

Allium caule planifolio, umbellifero, umbella globosa, staminibus tricuspisatis, petalis carina scabris LINN. p. 123.

In agris circa Wiesum, inque vinetis circa Crenzach.

Neque hanc veram civem esse persuadeor. Stirpes tamen a G. BAUHINO citatas non sustinui omittere.

Radix carnosæ, sphaerica, ex inferiori parte adgnatos bulbos producit, sibi circumnatos. Culmus cubitalis, aut paulo altior, inferne foliosus, foliis glaucis, pulposis & succulentis, tribus etiam lineis latioribus; spatha conica, unifolia, decidua; sphaera densa; petioli unciales; petala exteriora cavula, alba, media linea divisa,

(k) *Allii generis nat.* p. 325.

(l) *Ibid.* p. 356.

(m) *De Allio* n. 7.

(n) *LOBB. de calc.* c. 10.

(o) *L. XIX.* c. 6.

(p) *L. II.* c. 142.

(q) *Ameloprosum* in vinetis nascitur, foliis Porri. Ructu gravis stomacho adversatur. *PLIN. L. XXIV.* n. 26. *DIOSCORID. II.* c. 144.

divisa, interiora latiora, & rotundiora. Tria stamina paulo flore longiora, lata, mucrone extrorsum flexo, antheram sustinente: interiora longiora, latiora, trifida, tribus aristis quarum media antheram sustinet. Fructus (r) constat duabus pyramidibus, in basibus sibi adaptatis. Earum inferior, brevior, sursum latefcit, superior est pyramis truncata, trihedrica. In utriusque pyramidis conjunctione tres lineæ eminentes, quasi resectæ. Tuba brevissima. Odor Porri.

1219. ALLIUM radice multiplici, foliis gramineis, spica sphaerica, staminibus alterne trifidis de *Allio* n. 8.

Allium seu Moly montanum V. CLUS. *pannon.* p. 216. 218. ob bulbos laterales: nam figura est *Allii* n. 1221.

Allium montanum, capite rotundo C. B. RUDBEK. p. 157.

Allium caule planifolio, umbellifero, staminibus tricuspisatis, umbella subglobosa, floribus lateralibus mutantibus LINN. p. 423.

RAJUS & J. B. in vineis & segetibus *Geneve*, *Basilea* C. B. & in vicino Comitatu *Montbelgardensi*, inque *Delphinatu* ubique provenit. Legi *Suisæ* *Thuringiæ* & inter *Erfort* & *Tieffenthal* *Thuringiæ*, in *Helvetia* nonquam.

Radix fit bulbis purpureis & nigris, numerosis, inter albas communes vaginas congestis. Scapus tripedalis; folia graminea, tres lineas lata; spatha, ut LINNÆUS vocat, brevis. Caput fere sphaericum. Flores petiolati, medii subrecti, laterales penduli, sed id cum *Porris* & omnibus *Alliis* capitatis commune est. Petala exteriora deorsum gibba, acutiora, ut solent, purpurea, linea distincta saturati coloris. Interna dilutiora, erecta, absque linea eminente. Fructus & semina *Porri*, & brevissima pariter tuba: stamina de flore eminent.

Ob radicem simplicem non pertinet ad nostrum *Porrum* caule tereti, folioso, foliis linearibus, planis, umbella globosa, staminibus corolla longioribus. GMELIN. n. 19. p. 56. t. 13. & 14. f. 1.

1220. ALLIUM radice gemella, foliis fistulosis, capite sphaerico, staminibus alterne trifidis.

Vulgaris plantæ synonyma difficilia.

Nonne *Allium sphaerocephalon, purpureum, Italicum* J. B. II. p. 563?

Allium seu Moly juncifolium, capite sphaerico, flore purpureo RUDBEK l. c. p. 160.

Allium caule tereti, folio umbellifero: foliis semiteretibus, staminibus tricuspisatis, corolla longioribus LINN. p. 426.

Scorodoprason montanum, juncifolium, capite rotundo, dilute janthino, floribus paucis MICHELLI. p. 25. t. 24. f. 2. non videtur differre.

In rupibus *Helvetiæ* calidioribus abunde. Prope *Hinderlachen* in *der Goldey*, circa *Bonneville*, *Neocomm*, *Roche*, in *Gubernio Aquilejensi*, *Seduni*, *Agauri* ubique. *Basilea* in agris *aufm Birsfeld*; versus *Huningen*; ad pontem *Wiesæ* & retro *St. Jacob* la CHENAL.

Icones prioris, plantamque ipsam, satis refert. Bulbi tantum duo, quorum alter in caulem florentem ejus anni consumitur; alter lateralis priori adfidet, semicavus, futuri anni caulem editurus. Scapus cubitalis. Folia fistulosa, succulenta, semiteretia, continuo marcescunt, ut in plerisque solent *Alliis*. Vagina, quæ spatha, brevis. Spica sphaerica, floribus mediis erectis, lateralibus repandis, etiam pendulis. Petala conniventia: exteriora in basi gibba, & reliqua *Allii* præcedentis. Stamina de flore erumpunt; exteriora acuta, tria interiora longiora, obtusa; aristæ prælongæ: color late & saturate alias purpureus est. Fructus triquetropyramidalis.

Recte conjungebat LINNÆUS hortense, grandius, *Moly atropurpureum* SWEETII t. 60. cujus iconem dederam. Nunc separat, ob pedunculos exteriores breviores. Eos video in utroque *Allio* pares esse, & perinde dependere. Et stamina nostrati juniori breviora flore, adultiori longiora sunt, & habeo in *Valesia* natum atropurpureum.

1221.

(r) LINN.

Tom. II.

D d

1221. ALLIUM radice multiplici, foliis fistulosis, capite sphaerico, bulbifero, staminibus alterne trifidis, de *Allio* p. 338. n. 4.

Allium sylvestre L. FUCHS. p. 737.

Allium sylvestre tenuifolium DODON. p. 683. LOBEL. ic. p. 156.

Allium sylvestre, campestre, purpurascens C. B. RUDBEK. p. 153.

Nonne *Scorodoprasum montanum, juncifolium, nuclei capitulorum ciceris magnitudine; plerumque crinitis & purpurascens: floribus concoloribus* MICHELLI. p. 25. n. 5. ob crines, tum n. 7?

II. Capitulo geminato, floribus destituto.

Allium sylvestre, capite gemino C. B. MORIS. p. 391. S. 4. t. 15. f. 4.

III. *Allium campestre, juncifolium, purpurascens, capitatum majus* C. B. RUDBEK. p. 153. Foliis quidem latis, sed ex *crinibus* agnoscitur.

IV. Et minus C. B.

Allium caule tereti, folio bulbifero, staminibus tricuspидatis LINN. p. 428.

Circa Brugg, Königsfelden, Tigurum; Basilea in agris lapidosis versus *Mutters, Kleinriehen, Kleinbuningen, aufm Birsfelde*. Gottingæ vulgatissimum. *Interlaci* in segetibus.

Radix congeritur ex multis bulbillis, variae molis, per planas superficietas sibi respondentibus, in unum bulbum coagmentatis: altera facies convexa, color albus est; scapus bipedalis; folia teretia, fistulosa. Vagina longa, angusta. Capitulum fit ex uno, etiam ex duobus bulbillorum sphaericis racemis, qui saepe vivipari, plantulam incipiunt, id vocant *crinitum* esse. Inter eos bulbillos petioli florigeri, serotini. Flores exigui; petala duorum ordinum, ad basin gibba & subviridia, alba, obscure purpurea linea distincta, apice subrubello. Fructus non maturatur. Fator acris.

Saporis excellentiam alaudis Lipsiensibus addere creditur (s); sed lac & butyrum vitiat (t).

* 1222. ALLIUM foliis ciliatis, umbella bulbifera, staminibus (u) alterne trifidis de *Allio*, n. 3. apud RUPPIUM a me editum delineatum, T. II.

Allium, seu Moly montanum, latifolium CLUS. *Pannon.* p. 212. 213.

Allium montanum, bicorne, latifolium, flore dilute purpurascens. C. B.

Allium sylvestre, ampicarpon, foliis porraceis, floribus & nucleis purpureis R. A. J. *Syn. II.* p. 230. cum descriptione.

Icon 290. *Flor. Dan.*

Allium caule planifolio, bulbifero, vaginis teretibus, spatia mutica, staminibus tricuspидatis LINN. p. 426. Add. OSBEK. *Chin. resa* p. 49. qui Gadibus reperit.

Basilea ad sepes inter campos, patibulo aditos & *St. Jacob*. In montis *Muteti* latere septentrionali, locis gramineis Cl. la CHENAL J. R. STÆHELINUS prope *Riehen*. In monte *Kifbäuser* legeram.

Multi in umbella bulbi, & una purpurei nuclei, communi fusca membrana obnupti, aliqui etiam in imo culmo. Culmus bicubitalis. Folia lata, ad quatuor lineas, ex margine suo brevibus & rigidulis pilis ciliata. Umbella exigua. Vagina decidua, bicornis, altero cornu longo, altero brevi ovato lanceolato. In umbella bulbi numerosi, atropurpurei. Flores pauci, vix trigeni, in petiolis femuncialibus, etiam duriusculis, exigui iidem, vix duas lineas longi. Petala violacea, linea divisa coloris saturatoris. Stamina exteriora trifurca, medio petiolo antherifero, ex divisione prodeunte (x). Interioribus latum & simplex est filamentum. Odor acris Allii.

A rusticis in cibum recipitur KALM.

In prioribus cum Allio Suecico ab ILL. ROSENIO dicto (y), & a se ipso, cumque Allio capite convoluto LINNÆUS (z) conjungebat. Nunc separat (a) nostrum, quod utique ab *Ophioscorodo* bulbis immensum minoribus, floribus multo perfectioribus, habitu multo humiliori differt. Num vero septentrionalis planta a nostra vere diversa sit, non dixerim. Vaginas ei ancipites, nostro teretes, huic

(1) BUCHNER. *miscell.* ann 1727. p. 486.

(2) BRADLEY *lady direct.* p. 87.

(3) Stamina TOURNEFORT. G.

(4) OEDER. *ic.* & nostr.

(5) *Obs.* p. 21. n. 13.

(6) *Descriptio Oelandic.* ref. p. 60. 247.

(7) *Spec.* p. 426. *Flor. Suec.* p. 104.

huic etiam spathas muticas facit Vir Clar. Sed muticam etiam in boreali Allio & RUDBEKIUS pinxit, & OEDERUS. Vaginæ discrimen non fatis intelligo.

II. STAMINIBUS NON TRIFIDIS,

I. BICORNIA.

1223. ALLIUM bulbo simplici, foliis fistulosis, spatha bicorni, umbella bulbifera de Allio n. 26. cum icone.

Allium seu Moly montanum III. CLUS. Pannon. p. 213. 215.

Allium montanum, bicorne, flore exalbido C. B. PAN. RUDBEK. p. 156.

Allium bicorne, proliferum, flore intus albescente, cum stria purpurascente J. B. II. p. 560.

Allium sylvestre, bicorne, flore viridi IDEM II. p. 561.

Allium caule tereti, caule bulbifero, foliis scabris, semiteretibus, subtus sulcatis, staminibus simplicibus LINN. p. 129. Fior. Suec. p. 104.

In Helvetia non uno loco; Michelfeldæ in dumetis collis, qui longe prata terminat. In dumetis & inter vineas Muteti la CHENAL. Circa Sonvilliers secundum agros Cl. GAGNEBIN. Badæ in arcis dirutæ ruderibus legi. Genevæ inter fegetes RAJUS. A la Neuveville Cl. CHATELAIN.

Radix simplex & exiguus est bulbus, carnosus, gracilis, sursum acutus. Culmus cubitalis & altior. Folia ex toto culmo, teretia, fistulosa, ut scabra vero sint, non video, et si lineæ paulo conspectiores sunt. Vagina bifolia, cornubus prælongis, etiam quatuor unciarum, altero longiori. Umbella pauciflora, & sæpe foli absque floribus lutei bulbi, in sphericum acervum congeelli, sessiles. Alii petioli, unciales, aut bulbos ferunt, aut imperfectos flores; alii veros flores campaniformes. Petala exteriora acutiora, viridi eminente nervo divisa, pallida purpura suffusa. Interiora latiora, linea minus eminente, obtusiora, alba magis; subinde & ipsa rubore adaspera. Stamina maturescendo longiora fiunt, ex petalorum origine nata. Fructus prismaticus, sex jugis eminentibus & totidem sulcis distinctus. Tuba fructus longitudine, de flore eminens. Odor bulbilorum porraceus, mitior.

1224. ALLIUM bulbo fobolifero, foliis succulentis, spatha bicorni, umbella bulbifera, de Allio n. 27. cum icone.

Ampeloprasion proliferum LOBEL. ic. p. 116. PFAUZ gram. med. p. 17.

Moly montanum II. CLUS. p. 213. 214.

Allium sylvestre, bicorne flore ex herbaceo albicante cum triplici in singulâ petalâ stria atropurpurea RAJ. cat. plant. Angl. app. p. 2. hist. p. 119.

Allium montanum, bicorne, angustifolium, flore purpurascente C. B. RUDBEK. p. 155.

Allium sylvestre, bicorne, purpureum, proliferum J. B. II. p. 561.

Allium caule planifolio, bulbifero, staminibus subulatis LINN. p. 426.

In Helvetia non rarum. Bernæ um den Bodenaker. Circa Uetendorf, Rinckenberg, Spiez. Circa Roche, St. Tryphon, in muris. Ad viam regiam versus Montrou, circa Tombey, circa Ivorne. In Valisylvæ sylvæ Leitern. Novæ ville aux Blanchardes, Neocomi au Pertuis du Sot. Inter Chur & Tufis, & inter Chur & Emo. Basileæ prope Villam die Klibe (b), Neuhaus, Friedlingen, Arlesheim, in dumosis vinearum Muteti.

Bulbus carnosus, simplex, inodorus, exiguus ex latere bulbillos generat. Culmus ad quatuor usque pedes ascendit, foliis paucis, cito exarescentibus. Folia pulposa, succulenta, plana, subcarinata, ad tres lineas lata. Vagina longissima, angusta, bifolia; altero folio longiori, etiam femipedali. Bulbillorum in capite insignis acervus; tum longi petioli, unciales, & biunciales, quorum alii bulbillos gerunt, flores alii companulatos. Exteriora petala colore obscuriori sunt, interna dilutiori, ochroleuca fere cum lineâ obscure virente; sed etiam pulchre purpureæ

(b) Basler Merkw. VI. p. 698.

purea reperiuntur, & sponte, dum ficcantur, purpuræ colorem induunt. Stamina simplicia, imis unguibus inter se & cum petalis connata. Fructus columnaris, sex obscurioribus lineis distinctus, abortiens.

Odor plantæ, & bulborum, omnibus aliis Alliis mitior, fere rapaceus, neque sapor in foliis acrior.

* 1225. ALLIUM radice duplici, foliis succulentis, spatha bicorni, umbellæ radii pendulis. *De Allio* n. 25. cum iconc.

Allium montanum, bicorne floribus triquetris, purpureis, pedunculis longis & reflexis SEGUIER. II. p. 70.

Allium folio subtereti, caule umbellifero, pedunculis capillaribus effusis, staminibus simplicibus, spatha longissima LINN. p. 428.

Circa *Bonneville* Clar. CHATELAIN. Circa *Pfeffers*, & in sylva *Sauffeuillaz* Aquilejensium.

Bulbus conicus, solidus, cum adnato ex fissura novo bulbo. Caulis bipedalis: folia crassula, valde convexa, ab altero latere plana. Vagina bicornis, prælonga, ad quatuor uncias, principio venoso, tenero. In umbella plerumque nulli bulbi: aliquos tamen se vidisse Cl. CHATELAIN. Flores exteriores, quasi radiales, primi florent, ex petiolis biuncialibus penduli, dum medii ex longis petiolis eriguntur. Petala dilute purpurea, linea ex purpurascante viridi distincta, amœna, ovata, retusa, emarginata, in campanulæ speciem connivent. Stamina latis filamentis ex petalorum ortu prodeunt. Fructus oblongus, sex rotundis lineis eminent. Valvæ tres ovales, dispermæ, septis divisæ. Tuba ovario æqualis. Interiores flores similes, minores, neque stamina, ut de pendulis eminent.

Odor porraceus.

Ad hanc speciem Cl. GERARD (c) refert *Allium montanum, bicorne, flore pallido, odore* C. B. J. R. H. & *Allium flore obsoleteiore* EJUSDEM ibid. & *Allium juncifolium, bicorne, luteum* C. B. Cum recentia istorum exempla mihi non præsto sint, pronuntiare non sustineo. LINNÆUS separat, cui sunt *Allium* 18. & 19.

II. STAMINIBUS NON TRIFIDIS.

II. VAGINA NON BICORNI.

1226. ALLIUM radice multiplici, foliis radicalibus teretibus, scapi longitudine, floribus umbellatis, cylindricis, *de Allio* p. 361. n. 14.

Porrum sectivum FUCHS p. 613. *Juncifolium* C. B. RUDBEK. II. p. 143.

II. *Cepa alpina, palustris, tenuifolia.* J. R. H.

Allium montanum sphaerocephalon purpureum SCHEUCHZER It. I. p. 24. t. 3. f. 2.

Cepa palustris altissima BUXBAUM Cent. IV. t. 45. f. 27.

Allium scapo nudo, folia adequante, foliis teretibus subulate filiformibus LINN. p. 432.

Conf. It. Oeland. p. 53. 64. *Flor. Ingr.* p. 49.

Cepa scapi foliisque teretibus, capitulis pyramidatis GMELIN. *Flor.* I. p. 59. t. 1.

Alpina planta, inque alpebus vulgaris. In monte *Waach*: in vallecula *der Kessel* inter montem *Neunen* & balneum *Wyssenburg*. In montibus *Aix*, *Enzeinda*, *la Boulaire*, *Chaud commun*, *Nombrieux*, *Javernaz*, *Prapioz*, *Fouly*, *St. Bernhard*, *Hoben Mesmer* (d), *Mürttschen*. Etiam in altioribus montibus, ut in monte *Dolaz*, qua ad Burgundiam spectat. Denique pene in planitie C. GESNER legit, in petrosis circa *Lauffenburg*, & ad ripam Rheni. C. B.

Bulbi compresfi, longi, elliptici, planis rectilineis sibi adplicati, ut findi queant. Scapi fistulosi, in nostratibus palmares, pedales. Folia fistulosa, scapi longitudine, in caule medio scapo longiora (a). Vagina brevis, bifolia, alba, ovata, lineis purpureis picta. Umbella florum maximorum, sed pauciorum. Flores erecti, cylindrici; petala acute lanceolata, nitida, dilute purpurea, linea saturatiori divisæ, duorum ordinum, ad basin coalita. Stamina ex origine petalorum, latis unguibus & inter se connata, & cum petalis. Fructus conicus, obtusus.

Odor

(c) *Flor. Prod.* p. 157.

(d) *WALSER appenz. chron.* p. 20.

(a) *KRAHEHENINN. Flor. Ingr.* p. 49.

- [Odor cepaceus, virulentus, quo lac & butyrum inficit. In hortis colitur, similesque vires habet vulgaris Cepæ hortensis; aqua (b) quidem exuberat, falem (c) tamen etiam habet, volatilem, solidum. Vis in aqua stillatitia est, & cum aqua oleum essentielle ita mistum ascendit, ut separari nequeant (d). Plurimum dat extractum, etiam spirituosum (e); sed vis in resinoso est, & in sale trituratione parato (f).
- In Archipelago, Sicilia (g), Græcia (h), Turcia (i) dulces & absque fetore Cepæ nascuntur, optimæ etiam circa Halepum (k), & in Ægypto (l).
- Appetitum stimulant, & in regionibus calidis Galliæ, Hispaniæ, Hungariæ (m), Græciæ frequentissimo in usu sunt, ut perinde Græci crudis (n) cepis vescantur, uti Belgæ butyro (o) & caseo, & Turcæ cepas cum sale misceant (p).
- Acerrimæ cum sint, lacrumasque odore suo cieant, fieri potest, ob multum Ceparum usum incolæ vallium Macedoniæ non perinde, ut alii Alpium incolæ strumis obnoxii sint (q). Calculum succo suo frangere olim putatur (r); & ex Cepa perinde, ut ex Scilla, diureticum vinum paratur (s). Tusi bulbi, scopo maturandorum abcessuum, ab omni retro ævo in usu fuerunt, etiam ad pestilentialia bubones (t), & ad urinam ciendam, vesicæ regioni impositæ. Etiam sale suo triturato ulcera potentissime maturari la GARA YE. Succo Cepæ humectato capite, capillitium longius producit (u).
- Durabili sunt sapore odore & virulentia, ut in gallopavone Cepis pasto sapor, gallis amatus, redeat (x).
- Mihi quidem virus in Cepis plurimum esse videtur, ut SPIGELIO facilius credam, qui a diuturniori usu mentem monet turbari.

1227. ALLIUM radice senescente lignosa transversa, foliis radicalibus, gramineis, floribus umbellatis. de Allio. n. 19. p. 370.

Hanc plantam scriptores botanici variis cum nominibus repetierunt.

- a Minor, petraea, quam vix tribus unciis altiore Sedmi legi, flore multo minori.
Allium montanum radice oblonga C. B. Prodr. p. 27. ex qua nota agnoscitur.
 & *Allium sphaerico capite, folio angustiore* C. B. Basil. p. 21.
Allii forte genus Scorodoprasou alterum J. B. II. p. 564. (a).
Allium pratense, radice Iridis flore purpurascens ZANICHELL. Venet. ic. 273. n. 1.
Cepa scapo nudo, subangulato, sarcto, foliis linearibus, subtus angulosis, staminibus corolla brevioribus GMELIN. Flor. Sibir. I. p. 58. n. 20. t. 14. f. 2.
- β Badæ a C. GESNERO lectum, etiam petraeum, eodem loco a J. GESNERO excerptum, flore fere æque grandi ut γ.
Allium seu Moly, narcissinis foliis II. CLUS. Pannon. p. 220. 222. ex radice.
Allium petraeum, umbelliferum J. B. II. p. 564. RAJ.
Allium montanum, foliis Narcissi, minus C. B. RUDBEK. p. 141.
Allium saxatile Acori folio, flore purpureo BARRELIER. ic. 1022. BOCCONE Mus. p. 84 t. 79. flore grandi.
- γ Pratense amplius, flore majori.
Allium, seu Moly, Narcissinis foliis I. CLUS. Pannon. p. 220. 221.
Allium umbelliferum pratense J. B. II. p. 564.
Allium montanum, foliis narcissi majus C. B. RUDBEK. II. p. 157. &c.
Allium scapo ancipiti, teretiusculo, foliis ensiformibus, hinc paulo convexioribus GMELIN. Flor. I. p. 53. n. 13. t. 11. f. 2.

Rupestre

- (b) NEUMAN. T. II. P. I. p. 430. 431.
 (c) GEOPROI III. p. 280.
 (d) NEUMAN ibid.
 (e) NEUMANN.
 (f) GARAYE. p. 187.
 (g) LABAT. Ital. V. p. 104. 105.
 (h) SPON. Voyag. I. p. 171.
 (i) BRUYN.
 (k) CORTE iter Palæstin.
 (l) MAILLET. II. p. 103. SPON.
 (m) BRUKMAN. Epist.
 (n) SPON.
 (o) De BRUYN Klein. aziem. p. 134.

- (p) BELLON. Singular. p. 422.
 (q) IDEM ibid. p. 433.
 (r) KRAMER Chir. Castr. p. 138.
 (s) Comm. Lit. Noric. ann. 1742. hebd. 10. GEOPROI p. 282. Urinam ciere DIOSCORIDES.
 (t) KRAMER. p. 141.
 (u) BROUZET. educat. p. 396.
 (x) REAUMUR. art. de faire éclore II. p. 271.
 (a) Aliam plantam huc refert GMELINUS p. 51. t. 10. bulbo non transverso, neque lignescens, & capitulo sphaerico. J. B. tamen suum cum petraeo comparat, & umbellatum potius florem pingit.

Rupestre in monte *Danfex* legi; *Bada*, *Furmi* C. G. cum sodali J. BAUHINO (b). SCHEUCHZER in alta Rhætia. Flore etiam parvo legi circa *St. Tripbon*, & *Seduni*. Cl. la CHENAL circa *Telonium* vallis Lepontia Pratenſe *Geneva* in pratis provenit, & abundantissime in pratis udis inter *Roche* & *Cheffel*. Etiam circa *seelhofen*.

Radix characterem dat, quæ in juniore stirpe bulbosa, fit bulbis dense stipatis, gracilibus, squamosis, communibus vaginis obductis. Annosior eadem ad latus producit, & transversa fit, atque lignosa, plurimasque fibrillas dejicit. Folia radicalia plurima, mollia, carinata, duas lineas & ultra lata. Vagina in duas filis, brevis, semiconica, non caudata. Flores in umbellam; petioli validi erecti. In *pratensibus* flos magnus, tres & ultra lineas longus, in rupeſtribus multo minor est. Color suave purpureus, cum media linea saturati coloris: exteriora petala magis cava, breviora. Stamina breviter radici petalorum coherent, ut tamen omnia conjuncta separari possint; cæterum flore longiora. Fructus purpureus, ex tribus ovatis cylindris conjunctus. Tuba fructu longior.

Odor alliaceus.

LINNÆUS separat *senescens*, seu *majus*, ab *anguloso*, seu *petraeo*, cum quo nomen GMELINI conjungit. Folia priori subtus convexa, alteri subangulata facit, obscure sape: aliasque notas tribuit, quæ mihi minime sufficere videntur, ut plantæ radice maxime singulari, vagina, totoque habitu, similes separentur. Caulis certissime in grandifloro & paucifloro angulosus, & in utroque stamina exserta sunt.

Pratis nocet, cum vix exsiccet, foenumque humectet: saporem tamen siccum deponit, neque lac corrumpit.

1228. ALLIUM foliis radicalibus petiolatis, ovato lanceolatis, floribus umbellatis, de *Allio* n. 21. p. 379. *Allium ursinum* FUCHS p. 739. MATTHIOL. p. 560. CAMERAR. *epist.* p. 330. *latifolium* LOBEL. *ic.* p. 159. *Allium sylvestre* (b*), *latifolium* C. B. RUDBEK. p. 152. *Allium scapo nudo, semicylindrico, foliis lanceolatis, petiolatis, umbella fastigiata* LINNÆUS p. 431. *It. Oeland.* p. 169. 170.

In Helvetia nimis frequens, *Basilea*, *Geneva*, circa *Roche*, &c. in aditu *Frépoury*. Bulbi fasciculati, sibi paralleli, longe elliptici, tunicis glabris, non reticulatis obnupti; eorum quisque suum in caulem, vel in folium abit. Folia radicalia fere bina, longe petiolata, ex ellipticis lanceolata, unciam lata, ex imo caule familia, cætera nudo. Is pedalis, foliosus, triangularis. Vagina brevis, fere ovalis, bifida. Umbella rara, duodecim fere florum. Petala in campanulæ speciem conniventia, alba (b†), ex ellipticis lanceolata; exteriora deorsum gibba. Stamina ex ortu petalorum (c), gracilibus filamentis nata. Tuba fructu longior (d), valvis ternis rotundis (e), nullo septo divisis. Semina atra, rugosa, solitaria.

Odor virulentissimus Allii, qui lac odioso rancore inficit, si planta virente vacca pasta fuerint (f); sed & in caseum sapor transit. In *Hebridibus* insulis (g) infusum ad calculum adhibetur, & arenulas valide pellit. In *Kamtschatka* (h) plurimum hoc Allio utuntur, & ad scorbutum vires ejus experiuntur. In *Hibernia* (i) & in *Sibiria* (k), dum junius est, in cibum recipitur, adeo tamen acre, ut inpositum vesicas excitet (l).

A tal-

(b) Eo loco cum C. GESNERO in itinere Rhætico decerpit J. BAUHINUS, comes Rhætici itineris. Negat ILL. SCHMIDELIUS, & me redarguit in GESNERI *vita*. Sed ecce testem irrefragabilem J. B. H. p. 564. Alio loco repetit, in peregrinatione sua cum GESNERO in pratis montis *Septimi*, & *Burmii* prope *Ka. fest* *Liliastrum* se legisse II. p. 636.
(b*) *Allium sylvestre* ursinum odore molli, capite pertenui, foliis grandibus PLIN. L. XIX. c. 6.
(b†) *TOURNEFORT.* t. 206. A.

(c) *ibid.* B.
(d) C.
(e) D. E.
(f) In *Montendre* VIRIDET. *bon chyle* p. 145.
(g) MARTIN *Western Islands* p. 41. Etiam in *Hibernia* THRELKELD; cum succum cum vino.
(h) *Natural. hist.* p. 89.
(i) THRELKELD.
(k) In *Sibiria* GMELIN. p. 48.
(l) THRELKELD.

A talpis (*m*) pratum defendere dicitur: verum pratum domini Rupensis male certe ab ea peste tuetur. Siccus, adultum, post Junium mensem, non ultra nunc iac inficit (*n**).

Allium sativum nobis sponte non provenit, sed vires habet similes, acres, ventriculorum stimulantem, appetitum augentes, vimque motricem universi corporis (*u*). Hungaris (*o*), malis aquis utentibus, plurimo in usu est, neque inutile (*p*); sic Judæis, qui vilissimis alimentis vivunt, & Russis frigidos cibos, ob sua jejunia, copiose admittentibus. Eo superata apositia in fene maxima (*q*), tum colica flatulenta (*r*), & vermes (*s*). Ipsum hydropem, etiam absque purgantibus medicamentis, Allii usus sustulit, magnis testibus (*t*). Etiam adversus febres intermittentes profuit (*u*). In scorbuto saluberrimum est (*x*), cum apicibus Cedri [Pinastris] decoctum (*y*) & in ictero (*z*). Vehementer calefacere non recuso, ut capitis dolores cedere possit (*a*), & etiam cum periculo sumatur (*b*).

1229. ALLIUM radice oblonga, reticulo obducta, foliis ovato lanceolatis, umbella sphaerica, de *Allio* n. 20.

Victorialis longa CLUS. *Pannon.* p. 223. 324.

Allium anguinum MATTHIOL. p. 559. CAMERAR. *Epit.* p. 329. optime.

Allium alpinum J. B. II. p. 566.

Allium montanum, latifolium, maculatum C. B. RUDBEK. p. 152.

β Varietas angustifolia.

α. β. *Allium caule planifolio, umbella rotunda, flaminibus lanceolatis, corolla longioribus, foliis ellipticis* LINN. p. 424.

In alpihus Helveticis, locis saxosis, frequens; in Nesso monte, *Fraßo*, supra *Schennis*, circa glaciales rupes *Vallis Grindelwald*. In monte *Oebri* & *Hohenmesmer* (*c*), *Abbatiscellanorum*. In monte *Robtenborn* supra *Brienz*. In Aquilejensibus *Serrin*, *la Varaz*, *Prapioz*. In summis montibus, rarius, in *Chasserat*, *Creux du vent*. Prope *Bonneville*, à *Maupraz*.

Bulbi fasciculati sibi paralleli, sed singulares caules, aut certe folia educentes, longi, conici, reticulo fibroso obnupti. Folia radicalia in alpinis angusta, ex ellipticis lanceolata, semuncem lata: in hortis ovata, ad quatuor uncias lata, neque multo, quam in alpihus longiora. Caulis foliosus, pedalis, cubitalis. Vagina lata, brevis; spica sphaerica, petiolis uncia brevioribus. Petala fordide alba, virore tincta; tria exteriora graciliora; tria interiora majora, obtusa. Stamina filamentis latis, in basi connatis, flore longiora. Fructus ex tribus subrotundis filiculis compositus, petiolatus. Semina rotunde rugosa. Odor alliatus.

Alpicolis multo, & fere superstitioso in usu est. Pro *Mandragora* habitum, ad incantamenta adhibitum est AMMANNO (*d*) teste. Ad crampos gravidarum, amuleti loco, appenditur.

Allium palustre in *Commentar. Societ. Regiæ Gotting.* T. II. p. 338. t. 10. a nobis depictum; nondum repertum est; etsi sperari possit, quod circa *Memmingam* in arundinetis ad *Danubium* proveniat, posse in vicina Helvetia nasci. Neque plura Allia in Helvetia nasci comperi. *Sativum*, & *Cepas*, lubens omitto, etsi in vineis passim nascantur.

IV. FLO.

(m) CARESON. *Lexic.*

(n*) MULLER *Flor. Fridrichsdal* p. 81.

(u) SYDENHAM. *hydrop.* p. 613.

(o) COBER. *obsf. wng.* VII. p. 70.

(p) *Besl. Saül.* 1725. m. Aug.

(q) ZACUT. *proze. mirabil.* L. II. obsf. 12.

(r) GALEN. *metb. med.* L. XII. obsf. 12.

(s) BOYER. *metb. der malad. epidemiq.* p. 29. RO-

SEN. *Kinderkrankb.* p. 412. 449.

(t) SYDENHAM. I. c. MAYERN. *prax.* p. 396.

Olim DIOCLES PLIN. L. XX. p. 296.

(u) ROSEN *Kinderkrankb.* p. 461.

(x) ROUPPE *morb. naevig.* p. 195.

(y) *Natural hist. of Kamtschatka.*

(z) PRAXAGORAS. PLIN. I. c.

(a) MAYERN.

(b) Largius sumtum interficere. SPIGEL. L. II. c. 16.

(c) Etiam WALSER. *appenz. chron.* p. 20.

(d) *Medic. critiq.* c. 40.

IV. FLORE CAMPANIFORMI.

HEMEROCALLIS LINN. n. 433.

LILIASTRUM TOURNEFORT. t. 279.

Flos hexapetalos, petalis longis, ellipticis, in tubi sensim dilatati modum conjunctis.

1230. HEMEROCALLIS floribus patulis secundis.

Phalangium Dalechamp. LUGDUN. p. 1496.

Phalangium Allobrogicum majus CLUS. *append. alt.* HORT. AICHSTETT. *vern.* ord. IX. t. 6. f. 1.

Liliastrum alpinum minus J. R. H. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 48. *It. VII.* p. 514. & *Majus* J. R. H.

Allobrogic Hemerocallis *Garden of Eden* t. 57.

Anthericum foliis planis, scapo simplicissimo, corollis campanulatis, staminibus declinatis LINN. p. 445.

In pratis alpinis abunde. *Burmii* J. B. In valle urfaria: inter *Waldnacht* & *Surenen*. In *Abbatiscellanorum* monte *Hobenkasten* WALSER. p. 16. In *Aquilejensibus* vulgo, in *Jorogne*, *Luan*, *la Varaz*, *Richard*, *Prapioz*, *Fouly*. Super *thermas* etiam *Leucenses* legi, & in monte *Waach*. Etiam in summis montibus, ut in *Tbuiry*.

Radices fiunt multis fibris teretibus (a), prælongis. Folia graminea, mollia, duabus lineis latiora, radicalia prælonga. Caulis aphyllus, pedalis, cubitalis, spica rariori, uni laterali: flores patuli, in petiolis unifloris. Stipulae coloratae, ovato lanceolatae. Flos unciali major, in principio angustior (b), inde sensim dilatatus: petala longe conjuncta, tenera & nivea, elliptica, inde lanceolata (c), cum acumine reflexo, crassiori, notato puncto viridi: lineata, odorata. Stamina longitudine fere petalorum (d), debilibus filamentis. Sic tuba (e) antheris longior, sine incrassato, spongioso. Fructus ex ovato conicus (f). Semina angulosa (g).

LILIUM TOURNEFORT. T. 195.

LINN. n. 410.

Flos hexapetalos (a), petalis petiolatis, ovato lanceolatis (b), ad Campanulae infundibuliformis modum conjunctis, latioribus, quam *Liliastrum*, dimidia ulteriori parte repandis (c), & nonnunquam reflexis. In media petali linea (d) sensim canalis deprimitur, qui versus ovarium profundior fit. Quæ ego *Lilia* novi, petala basi carnosa habent, etiam tota crassula sunt. Fructus cylindricus (e), tribus profundioribus & tribus minus profundis fulcis divisus (f).

* 1231. LILIUM foliis sparsis, corollis campanulatis, intus glabris. LINN. p. 433.

Lilium candidum DODON. *coron.* p. 121. 122. *pempt.* p. 197.

Lilium CAMERAR. *Epit.* p. 570. *cum fructu.*

Lilium albo flore, recto & *vulgare* RUDBEK. *Elys.* II. p. 167.

Lilium album, vulgare BLAKWELL. t. 8.

II. Caule lato KUNDMANN *Seltenheit.* p. 531. seq. GRIMM. *monstr. bicorp.*

β *Multiflorum Satyr. Siles.* II. n. 9. *Bresl. Saml.* 1721. m. Jul.

γ *Striis rubris.*

δ *Flore plano.*

In monte *Schlosberg Nova villa* D. CHATELAIN.

Radix

(a) TOURNEFORT. t. 194. H.

(b) A.

(c) B.

(d) A.

(e) Ad C.

(f) D.

(g) G.

(a) A.

(b) B.

(c) A.

(d) BLAIR. *Essays* LINN.

(e) TOURNEFORT. C.

(f) D.

Radix, huic & plerisque Liliis, squamosa, ex numerosis bulbis, hinc convexis, inde cavis compacta, flava. Caulis rectus, bipedalis, non ramosus. Folia circa radicem elliptica, undulata, in caule plurima, sessilia, terno ordine, leviora, acutiora. Spica pauciflora. Stipulae lanceolatae; petioli uniflori. Flores campaniformes (g) repandi, candidi, petalis succulentis, teneris, petiolatis, ovato lanceolatis, obscure fulcatis. Fructus petiolatus, rotunde fulcatus (b), trigonius, trilocularis. Tuba antheris longior, in tria cornua divisa (i), rima ad ovarium ducente fissi.

Odor florum gratus, cum aliqua gravitate (k), ut infantes sopiisse visus fit (l). Flores in oleo infusi, inque spiritu vini, adhibentur, neutro fine valde efficaces. Aqua odorata & cosmetica est. Radices contusae, aut cum lacte coctae, ad tumores (m), & ad maturandos abscessus, ad ambusta olim adhibentur (n). Inter discutientia CELSUS (o).

1232. LILIUM caule folioso, foliis fulcatis, gramineis, floribus campaniformibus, -intus floccosis.

a Hemerocallis MATTHIOL. p. 873. CAMERAR. Epit. p. 616. cum caractere.

Lilium rubrum PASSÆUS ic. 40.

Lilium purpureum majus DODON. coron. p. 124. 125.

Lilium flavum rubens SWEERT. t. 46.

Lilium purpureo croceum majus C. B. RUDBEK. p. 168.

II. Flore pleno SENKENBERG Lil. conv. p. 10. ROUVIERE p. 270. RUDBEK. p. 169.

β Lilium rubrum, vel croceum minus. C. B. II. p. 689.

Lilium purpureum minus. DODON. coron. p. 128.

Lilium foliis sparsis, corollis campanulatis, erectis, intus scabris LINN. p. 433. GMELIN. I. p. 41.

Lilium υποκροκευθαλον RICHER.

Majus J. GESNER. in Bodmen Albatiscellanorum, J. SCHEUCHZER inter Art & Schweitz, ad lacum Rivarium, auf Aumon & Quinzen, & trans Montem Gottbard.

Minus Cl. DICK abunde & passim in Rhætiae rupibus legit. Inter Mont. Enzeinda & pagum Aven.

Nostrum radicem habet albam, ex squamis compactam, caulem pedalem, cubitalem, etiam maculatum, lanugine adpersum, non ramosum, uniflorum, aut multiflorum. Folia in caule numerosissima, & graminea, fortiter lineata, subhirsuta, duas lineas lata. Flos ex flavo rubens (a), medii coloris, prioris Lillii similis, petalis ad unguis pene connatis, exterioribus mucrone retracto, viridi, interioribus paulo latioribus, omnibus petiolatis, fulco evidente divisis, in foramen terminato, labris hirsutis, praeterea intus lineis eminentibus percursis, quae nigris punctis notantur, deinde circa fulcum, floccis (b) & alis percursa. Tuba stigmatibus tribus ovatis terminata. Fructus ovatus.

In alis foliorum, non quidem in nostris, bulbi amant federe, qui loco gemmarum sunt (c).

Radicem Tungusi & Russi edunt, sub cinere tostam, vel lacti incoctam (d).

1233. LILIUM foliis verticillatis, floribus pendulis, revolutis conf. LINN. p. 435. Varietates habet plurimas.

a Martagon CAMERAR. Epit. p. 617.

Lilium sylvestre DODON. coron. p. 131. hist. p. 201.

Lilium montanum PASSÆUS est. t. 8.

II. Flore albicante, quod in Jura reperi SWEERT. t. 53.

III. Flore

(g) t. 105. A.

(b) D. E.

(i) C.

(k) De κρηνο λερω jam THEOPHRASTUS L. VI.

c. 21.

(l) STORCH. Kinderkrankheit. T. II. p. 206.

(m) DEYHARDING. spec. p. 177.

Tom. II.

(n) Dioscorid. L. III. c. 99.

(o) L. V. c. XI.

(κ) LEDERMULLER Versuch. t. 3.

(b) Eleganter striatis ibid.

(c) CLUS. Pannon. p. 139. 140. 141.

(d) GMELIN. Flor. Sibir. I. p. 42.

III. Flore albo punctato, Hort. Aichstett. est. ord. 3. t. 7. f. 2. RUDBEK. p. 173.
non punctato IDEM p. 172.

γ Majus.

Lilium montanum sylvestre I. sive majus CLUS. Pannon. hist. 43. p. 134.
Lilium saracenicum mas TABERNEMONT. p. 647.

Id in Saleva monte RAJUS legit, à Pertuis, le long des Convers, au bec de l'Oiseau
Cl. GAONEBIN.

In omnibus sylvis vulgare, etiam potissimum in Biennensium montanis pratis; in Aquilejensibus &c.

Radix ex squamis compacta, huic speciei crocea. Caulis firmus, non ramosus, cubitalis & ultra, maculatus, imperfectis verticillis foliorum, trium, ad quinque, adspersus, quæ in summo caule singulatim proveniunt. Dura sunt, petiolata, ex ellipticis lanceolata. In summo caule, ex longis petiolis penduli flores aliquot, ad usque octodecim in varietate β. Ii, dum juniores, prioribus similes sunt, campaniformes, & una infundibuli adfines, petalis extremis rectis, colore rufo, cum maculis sanguineis, aut albo (e), cum punctis rubiginosis, & una toti lanugine obducuntur (f). Per maturitatem eadem se retorquent, ut denique apex deorsum & introrsum curvatus unguem petali pene attingat. In eo statu stamina & tuba de flore eminent, hæc brevior. Petala crassa sunt, & sulco divisa. Fructus prisma est hexagonium, tuba ut in prioribus cava, sine tricorni.

Radicem in Sibiria edunt, tenaciorem tamen & minus lapidam (g).

Pro Hyacintho, & Vaccinio habet Cl. MARTYN (h).

ERYTHRONIUM (i) LINN. n. 414. 5

DENS CANIS TOURNEFORT. t. 202.

Petala sex acute lanceolata, patula, tria superiora minora, juniora clausa, sensim reflexa, ut basin superent (k). In tribus petalis interioribus ad basin duo tubercula obtusa & callosa adnata (l). Tuba simplex, tribus clavis obtusis (m) terminata, stigmata fissa. Fructus (n) trilobularis, ovatus, compressus, subtriquetrus, levis.

1234. ERYTHRONIUM LINN. p. 437. GMELIN. p. 39. t. 7.

Dens caninus DODON. parg. p. 389.

Tres varietates pingit RUDBEK. Elyf. II. p. 228.

Crimson Erythronium HALE. Eden. t. 31.

β Flore pleno GMELIN.

Dudum LOBELIUS in Jura monte prope Genevam nasci scripserat. Inde Clar. le CLERC reperit à la Batie, & ad lacum Lemanium, qua ex regia via Helvetica semita ducit ad sylvam Vaugeron in sepibus. Reperit etiam & misit Gen. de SAUSSURE.

Radix fit bulbo (o) cepaceo, vaginoso, in quo continentur quatuor bulbi, sibi paralleli, dentium incisoriorum similes, hinc convexi, inde cavi. Caulis non ramosus, uniflorus, semipedalis. Folia caulina fere duo, petiolata, ovato lanceolata, sæpe maculis obscure purpureis varia. Flos nutans, dilute purpureus, cum viridi in ungue macula, quam ferratus & fuscus margo circumscribit, hunc albedo circumdat. Petala exteriora gibbo terminata, sub quo plica transversa. Intus medius viridis subcordatus, purpureis punctis adspersus unguis lineis percurritur, quarum media in verrucam albam ducit, sub qua scrobicula est. Interiora petala non gibba sunt, sed gibbi loco habent ornamentum flabelliforme, dilatatum, in quatuor

(e) Vide varietates colorum LEDERMULLER. t. 5.

(f) Inde varietas RUDBEK. p. 172.

(g) GMELIN. I. p. 45.

(h) In Georgica virgil. p. 430.

(i) Satyrii Erythronii DIOSCORID. descriptio L. III. c. 127. non potest intelligi.

(k) TOURNEFORT. A.

(l) LINN.

(m) A. A.

(n) C. D.

(o) Ita ego. Unicum bulbum Cl. le CLERC.

Fragaria Helvetica nana. C. B.

Quinguefolium minus repens alpinum aureum. C. B.

Pulsatilla lutea apu hortensis folio. C. B.

Sculpsit C. B. Weichsch. C. filius

Die erste Seite des Buches enthält die Überschrift 'ANNO MDCCLXXII' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die zweite Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die dritte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die vierte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die fünfte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die sechste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die siebte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die achte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die neunte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die zehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die elfte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die zwölfte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die dreizehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die vierzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die fünfzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die sechzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die siebzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die achtzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die neunzehnte Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die zwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die einundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die zweiundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die dreiundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die vierundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die fünfundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die sechsundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

Die siebenundzwanzigste Seite des Buches enthält die Überschrift 'Johann Baptist Neumann' und den Namen des Verlegers 'Johann Baptist Neumann'.

tuor rotunda tubercula terminatum, quorum exteriora, tamquam duo denticuli, de margine petali eminent. Staminum filamenta lata. Stamina ad petalorum unguis adnata. Fructus trigonus, trivalvis. Tuba staminibus longior.

Tartari Sibiriae incolae bulbum edunt, cum lacte intritum, neque GMELENO displicuit.

FRITILLARIA LINN. n. 411.

FRITILLARIA TOURNEFORT. t. 201.

& CORONA IMPERIALIS TOURNEFORT. t. 197. 198.

Petala sex in campanæ, sed amplæ, speciem conniventia. In eorum origine nectarium, five foveola.

* 1235. FRITILLARIA caule paucifloro, foliis caulinis gramineis, alternis.

Meleagris RENEAULME. p. 146. 147.

Fritillaria diluitor CLUS. *Pannon.* p. 170. & *faturator* EJUSDEM.

Varietates EDEN. t. 38. RUDBEK. RICHER.

Fritillaria caule subuniflora, foliis omnibus alternis LINN. p. 436.

Pure albam etiam Cl. GAGNEBIN reperit.

Cl. GAGNEBIN in paludosis circa *Goudeba* invenit, ubi ita inclaruit, ut vicini *Tulipes de Goudeba* vocent. Nascitur etiam ad lacum *des Brenets*, à *Moron* & *aux Effertilles*.

Radix bulbosa, rotunda, solida, culmus lateralis. Caulis pedalis fere quinque foliis gramineis, vaginalibus, angustis adspersus. In summo caule flos unicus, aut duo, rarius tres, ex incurvis pedunculis penduli: petala ovalia, dorso ad originem gibbo (p), cui interius profunda vallecule respondet, in viridem foveam ellipticam, siccam terminata. Interiora petala vallecule non habent, sed foveam. Color extus subviridis, obscuriori colore varius: intus lineis quibusdam satis regularibus percurruntur, inter quæ maculæ rubræ, purpureæ & flavo virescentes, alternæ disponuntur, ad aliquam similitudinem mensulæ scacchariæ. Tuba semitrifida; stigmatibus crassis, cylindricis (q), cavis. Fructus prismaticus, obtuse trigonus (r).

TULIPA TOURNEFORT. T. 199. 200. LINN. n. 415.

Petala ovato lanceolata, tria exteriora (s) acutiora, tria interiora (t) magis ovata, in speciem campanulæ conniventia. Fructus (u) prismaticus, trigonius, tuba simplex, in tria breviter cornua fissa (x). Semina sectori pene circuli similia (y), plana, alata, sibi incumbentia.

* 1236. TULIPA.

Tulipa minor, lutea C. B. *Narbonensis* MAGNOL.

Tulipa flore subnutante, foliis lanceolatis LINN. p. 438. *Flor. Suec. ed. II.* p. 284.

Non credo veram esse civem, etsi passim in pratis circa urbem reperitur. Cum tamen LINNÆUS inter indigenas numeret, non visum est patriæ hoc ornamentum negare. In prato plano e regione urbis *im alten Berge*.

Radix bulbosa adgnatos generat, communi involucre comprehensos (z). Caulis erectus, pedalis; folia graciliora, quam in vulgari, fere ensiformia. Flos multo minor, quam hortensi, petalis valde acutis, & pro portione strictioribus, bis tripetalos, flavus; exteriora petala angustiora, extus virent, interiora lata, teneriora, flava sunt, linea virente distincta. Stamina bis tria, longiora & breviora

(p) TOURNEFORT. A.

(q) C.

(r) D.

(s) A. B.

(t) Ibid.

(u) D.

(x) D.

(y) T. 200. H.

(z) T. 210. K.

viora. Pediculi firmissimi, flavi, ad basin barbati. Apices longi, quadranguli, biloculares, loculis per totam longitudinem apertis, de more. Filamenta supra basin hirsutula. Odor suavis.

Radix acris vomitum movet, & maligno odore est.

V. BACCIFERÆ.

UVULARIA LINN. n. 412.

Petala sex, elliptica, lanceolata, gracilia, in quoque fine basi insculpta. Filamenta sex brevissima. Fructus ex ovato oblongus, trilocularis, coloratus.

* 1237. UVULARIA foliis amplexicaulibus LINN. *Spec.* n. 436.

Polygonatum latifolium, ramosum CLUS. p. 266. 267. *hist.* p. 276.

Laurus Alexandrina CAMERAR. *Epit.* p. 936.

& *Polygonatum latifolium, ramosum, flore albo, minore, Germanicum* BARRELIER. *ic.* 720. hi ex CLUSIO.

& *Polygonatum perfoliatum, luteum, alpinum* BARRELIER. *ic.* 719.

Primus reperit Cl. GAGNEBIN au fond de la Combe Bioffe, versus montem Chassevalle, à la Chaux d'Abel, aux Combes de Valanvron, au mont Pouillet dans les Abimes. Nunc abunde legimus in alpibus Aquilejensibus, ut in valle Chausse, in Valesiacis vallibus de Lie, & supra Vauvry; etiam in alpibus Griseis.

Radices innumerabiles, teretes, serpentinæ. Caulis cubitalis, brachiatus & ramosus. Folia tenera, alterna, distantia, sessilia, lata basi caulem amplexa, Petioli florigeri singulares, sub foliis producti, uniflori, ad rectos angulos infracti. Flos pendulus, campaniformis, convergens: petala albida, per ætatem apicibus reflexa, exteriora basi gibba rubro notata, interiora angustiora, pene subulata. Antherarum intervallum in aristam terminatur. Fructus fit bacca rubra, ovato triquetra, trilocularis: tuba latefcens, sine crasso, compresso. Tota planta grate odorata.

RUSCUS TOURNEFORT. t. 15.

DILLEN. *Hort. Elth.* p. 250. 251.

LINN. n. 1139.

In nostra, aliisque aliquot speciebus, flores (a) mere androgyni, monopetali. Segmenta exteriora tria ovata, acuminata (b): interiora tria angustiora, acuminata. Loculus (d) coloratus, ovatus, superne apertus. Antheræ tres (e), in apice spurii ejus loculi, basi coalitæ. Fructus in imo loculo (f), junior conicus; tuba obtuso fine (g), ex ora nectarii eminens, bacca globosa (h), trilocularis, trisperma. Semen vero aliqua abortant, quæ magna & spherica (i).

* 1238. RUSCUS foliis ovato lanceolatis, pungentibus, petiolis brevissimis, vaginosis.

Ruscus J. B. L. p. 579. PASSÆUS I. *att.* t. 63.

Ruscus, vel Ruscus BLAKWELL. t. 155. bene, femina.

Butchers broom PETIVER. t. 44.

Ruscus foliis supra floriferis, nudis LINN. p. 1474.

In asperis faxosis Gubernii Aquilejensis, *Rupe, en Chalet, & cis scaturiginem Furet. Mendrisii & Chiavennæ* in sepibus.

Radices lignosæ, imbricatæ, copiosissimæ. Frutex ramosus, projectus, foliosissimus. Folia dura, ovato lanceolata, nitentia, pungentia. Ex folii nervo, haud longe a basi, inter vaginulas albas, brevissimus petiolus florifer; segmenta floris exteriora tria ovata, albida, tria interiora parva, lanceolata, subpurpurea; loculus violaceus, succulentus, ovalis, superne tribus antheris albis pulverulentis, intricatis, & serpentinis coronatus, fere ut in cucurbitaceis. Tuba recta simplex.

Radices

(a) Androgynam habet LINNÆUS, & aliam FABRICIUS *Hort. Helmst.* p. 39.

(b) TOURNEFORT. ad B.

(d) A.

(e) LINNÆUS, nam marem non vidit.

(f) TOURNEFORT. C.

(g) Trifido TOURNEFORT. D.

ASPARAGUS (a) TOURNEFORT. t. 154.

LINNÆI n. 424.

Tria petala exteriora acuminata, tria interiora apice obtuso, modice reflexo (b). Ex origine cujusque petali itamen. Flos in campanulæ speciem connivet, & petala basi coherent, ut tamen separari possint. Fructus fit bacca globosa (c), trilobularis. Semina rotunda (d).

* 1239. ASPARAGUS foliis filiformibus, stipulatis.

Asparagus CAMERAR. Epit. p. 259. BLAKWELL. t. 332.

Asparagus sativus MILLER. t. 55.

Asparagus caule herbaceo, erecto, foliis setaceis, stipulis duabus interioribus, una exteriori

LINN. p. 448.

In pratis Valefiæ passim, circa *Ottodurum, Martigny*, in Rhætia. Inter *Cliben & Wiese* Fl.

Radices sunt bulbi succulenti, teretes, in crassum transversum tuber convenientes, ex quo multi surgunt turiones, squamosa clava terminati, in caules abituri. Caulis erectus, ramosus. Folia numerosissima, terna, quaterna, conjunctim prodeuntia, teretia, filiformia, non pungentia. Stipulæ minutæ, latiusculæ. Petioli gemini, uniflori, biflori, ex ramorum foliosorum ortu. Floris petala exteriora ex rubro virentia, linea distincta. Marino Asparago stipulæ majores, omnia crassiora.

Turio edulis est, & peculiari ingrato odore urinam imbuit, gratum veris (e) ferculum, in sylvestri quidem amarior, tamen in regionibus calidis edulis. Italia (f), Hispania (g) Valefiæ, non ita in frigidis (h). Colendo tamen crassescit. In Rhodani insulis natum nonnullos cultis (i) præferre lego, non quidem auctorem (k). In Sibiria tamen GMELENO (l) placuerunt. Radices sunt inter aperientes. Dant olei copiam, ad unciam (m) ex quatuor libris, & salem volatilem concretum (n); Spontaneos aperientibus viribus sativos credas superare, ad urinam ciendam, ad icterum (o).

UNIFOLIUM DILLEN. nov. Spec. p. 138. t. 7. ADANSON. p. 54.

SMILACIS Spec. TOURNEFORT.

CONVALLARIÆ Spec. LINN.

Flos monopetalos, campaniformis, sed per ætatem reflexus (p), quadrifidus totus, ut tetrapetalos videatur, solus inter Liliaceas. Stamina quatuor. Fructus bilocularis, dicoccos (q), qui polyspermos Polygonato (r). A Polygonato floris partibus, & segmentis ad basin divisis differt, & feminum paucitate. Stamina nuda. Tubæ duæ.

1240. UNIFOLIUM DODON. Coron. p. 138. Hist. p. 205.

Gramen Parnassi CAMERAR. Epit. p. 744.

Lilium convallium minus C. B. BARRELIER. ic. 1212.

Convallaria foliis cordatis LINN. p. 452. MILLER t. 105.

Icon OEDERI. t. 291.

In

(b) G. H.

(i) I. K.

(a) Ασπαράγγος, κεδνικύγι POLLUX p. 145. Altis Asparagus multis ramis fructicat, foliis Fœniculi longis, numerosus, radice rotunda, grandem spongiam habente DIOSCORIDES II. c. 118.

(b) TOURNEFORT. A.

(c) D.

(d) E.

(e) QUER. III. p. 133.

(f) Præferri culto LABAT. Voyag. V. p. 165.

(g) AMATUS p. 243.

(b) In *Lincolnbire* LISTER. travels. p. 223. In *Hibernia* THELXELD. In *Germania* malus PLINIUS.

(i) DRASENIUS p. 196. Alii radice TRAG. apud BRUNO. II. p. 276.

(k) *École des potagers*. p. 224.

(l) p. 38.

(m) DU HAMEL. Hist. p. 211.

(n) GROVEI III. p. 138.

(o) DIOSCORIDES. II. c. 118.

(p) PLUMIER. FABRIC. *butisbac*, p. 40. DILLEN.

(q) DILLEN.

(r) MALPIGH. E. 197.

Tom. II.

G g

In fylvis abiernis abunde v. c. *in Bremgarten.*

Primo vere unicum folium prodit in longo & erecto petiolo; deinde, caule interim & ipso adfurgente etiam alterum; aliquando tertium accedit, cordiformia omnia, firma, nervis parallelis, amplexicaulia. Scapus aliquot unciarum, rectus, & simplex. Spica unica, rara. Petioli uniflori teneri. Stipulae minimae, lanceolatae. Flores lacteoli. Segmenta ovato lanceolata. Bacca globosa, rubens, bicollis, quando dicocca; saepe vero alterum semen abortat. Radices longae & teretes. Paridem, minime ab Unifolio remotam, ob duplum numerum staminum cum Diplostemonibus reliquimus.

P O L Y G O N A T U M.

P O L Y G O N A T U M T O U R N E F O R T. t. 14.

& L I L I U M C O N V A L L I U M T O U R N E F O R T. t. 14

M A L P I G H I. f. 137. 197.

C O N V A L L A R I A L I N N. n. 425.

Bonum nomen & principis speciei characteristicum, nolui novare. Flos monopetalos, campaniformis, brevior, aut longior; neque ob eam diversitatem Liliium Convallium (a) separo. Bacca utriusque rotunda, polyspermos. Stamina inclusa.

1241. P O L Y G O N A T U M scapo diphylo, floribus spicatis, nutantibus, campaniformibus.

Lilium convallium CAMERAR. *Epit.* p. 618. DODON. *coron.* p. 137. BLAKWELL t. 70. *album* GARIDEL. p. 284. *ic.* 64.

Convallaria scapo nudo L I N N. p. 451.

Ad varietates α *Alpinum* CAMERAR. SENKENBERG. Rubra macula insigne. β *Flore pleno.*

Vulgo in fylvis & sepibus, etiam in altiores alpes ascendit.

Radix lignea, longe reptans, ramosa. Folia radicalia duo, petiolata, ovato lanceolata. Scapus aphyllus, dodrantalis; spica rara, cernua, unilateralis; petioli uniflori. Flores lacteoli, campaniformes (b), pene globosi, ad tertias sexfidi, apicibus reflexis (c). Stipulae longae, lanceolatae. Staminum filamenta triangularia. Tuba cylindrica, obtusis stigmatibus. Bacca rubens, globosa (d), trisperma (e). Semina ovata (f).

Radix, baccæ & folia amarissima. Baccarum ficutum scrupulum adversus epilepsiam SENKENBERGIUS senior propinabat (g). Vermes etiam necant; & in universum nervorum robur augent, ut etiam cum cortice peruviano SENKENBERGIUS filius comparaverit (h). Florum recentium gratus odor est, qui in aquam stillatitiam transit, & simplicem & vinosam, cui inter cephalica principem locum DANIEL LUDOVICI (i) tribuit. Inter analeptica fragrantem spiritum stillantia MATTHIOLUS habet (k), inter vulneraria Cl. MOSSDORF (l). Spiritus ex fermentatis floribus stillat, eo melior, si de recentibus floribus iterato stillaverit: is est inter potus calidos, borealibus amatos. Oleum æthereum exigua copia inest (m). Dat etiam salem volatilem ficutum, fatis abunde (n). Sicci flores in pulverem redacti sternutationem movent, ad drachmam semis sumti (o). Infusum aquosum balsamicum, amarum (p) est, extractum spirituosum ceræ gratum odorem habet, & amara vi purgante pollet, ad drachmam semis sumtum

(a) Conjunxerat BRASSAVOLA apud MATTHIOLUM *Epist.* p. 213.

(b) T O U R N E F O R T. A.

(c) A.

(d) C.

(e) D.

(f) E.

(g) *Fil. de Lilio convallorum* Gotting. 1737. p. 39.

(h) p. 34.

(i) *Diff. pharmac.* p. 269.

(k) p. 879.

(l) *De Lilio convall.* p. 27.

(m) HILL. *mater. medic.* p. 430. CARTHEUSER

LENTIL. *add. Epb. Nat. Cur. Dec. III. ann. 6.*

(n) GEORGI. III. p. 726.

(o) SCHARSCHMIDT & C.

(p) CARTHEUSER, *mater. medic.* II. p. 464.

MOSSDORF.

tum (q). Etiam pilulæ de massa, post destillationem, superstite fictæ purgant (r).
Sal essentialis acidus est.

Ex foliis, cum calce, fit color viridis, pulcherrimus & durabilis (s).

1242. POLYGONATUM caule simplici, anguloso, cernuo, foliis ovato lanceo-
latis, rigidis, alis unifloris.

Polygonatum flore odoro CLUS. Pannon. p. 263. 264. bene.

Polygonatum latifolium, flore majore, odorato BARRELIER. ic. 711.

Sweet Salomons Seal PETIVER. t. 44.

II. *Polygonatum latifolium minus, flore majore* C. B. Prodr. p. 136. &c.

III. Flore pleno MARCHANT. p. 307.

I. III. *Convallaria foliis alternis, amplexicaulibus, caule ancipiti, pedunculis axillaribus vestifloris*
LINN. p. 451.

Frequens in saxosis asperis circa *Moncharans, Creux du Vent; Porte du sex; Roche;*
in *Valesia, &c.* In monte *Crenzach* C. B. ego supra *Munchenstein*.

Vere distinctum a n. 1243. (t) caule anguloso, firmo, humiliori, pedali, vix cubi-
tali; foliis firmioribus, brevioribus, cæterum vix amplexicaulibus, floribus ple-
rumque singularibus, majoribus in planta minori, vix revolutis. segmenta flo-
ris tria exteriora majora. Fructus rotundus, niger, hexaspermus. Nam quinque
femina rotunda triquetra reperi, ut verus numerus fenarius videatur. Radix similis.

Qui conjungebat cum sequente, nunc separat (u).

1243. POLYGONATUM (a) caule simplici, cernuo, foliis ovato lanceolatis,
petiolis multifloris.

Elleborus albus DORSTEN. p. 108.

Polygonatum DODON. purg. p. 77. CAMERAR. Epit. p. 692. BLAKWELL. t. 251.

& *Polygonatum vulgatum* CAMERAR. p. 693. angustifolium.

Icon OEDERI 152.

β Flore pleno *Bresl. Saml.* 1722. m. Jun. MARCHANT. p. 307.

γ *Latifolium* II. CLUS. p. 265. & III. *Hist.* p. 275.

α. γ. *Convallaria foliis alternis, amplexicaulibus, caule tereti, pedunculis axillaribus, multi-
floris* LINN. p. 452. MILLER. ic. t. 101.

Vulgo in sepibus & dumetis.

Radix carnosa, transversa, passim producit tubera orbicularia, explanata, quasi reci-
piendo sigillo destinata. Caulis tripedalis; non ramosus, in arcum flexus, cer-
nuus, sed mollior, & minus sulcatus, quam priori. Folia alterna, sæpe etiam
sursum reflexa, petiolata, vix amplexicaulia, elliptico lanceolata, molliora, ma-
jora, quam priori. Flores minores, ex foliorum alis conferti, bini, terni,
etiam feni & octoni. Flos albus, tubulo cylindrico, superne latior, segmentis
brevibus, obtusis (b), paulum repandis, viridibus, duorum ordinum. Tuba
simplex, apice anguloso, spongioso. Semina rotunda (c), in bacca simili
nigra (d).

Radix dulcis, subacris, viscida, edulis (e). Inter resolventia, ut *Lilii radix*, recipi-
tur in cataplasma, quod *FUCHSIUS* ad inflammatum puerperarum uterum com-
mendabat, sua vero auctoritate celebre reddit *ILL.* Vir & summus medicus *Paulus
Gottlieb WERLHOF.* Ad fugillata cataplasma *ETTMULLERUS* laudabat,
ad hernias *CHOMELIUS.* Baccæ vomitum movent, & ipsa folia nauseam.

1244.

(q) *CARTHUSER,* Sic *SCHAEBSCHMEDY* *mat. med.*
p. 199. *MOSDORF.* p. 21.

(r) *SCHULZE* *mat. med.* p. 164.

(s) *Flor. M. N.* p. 101.

(t) *It. Helv.* II. n. 19.

(u) *LINNÆUS;* etiam *GMELINUS* p. 34. *GUET-
TARD.* I. p. 196.

(a) *Polygonatum* nascitur in montibus, frutice cu-
bito altiore, foliis *Lauri,* latioribus & levioribus, sa-
pore *Mali cotonei* aut *punicis.* Flores, per singulos fo-

liorum exortus, candidi, foliis numerosiores. Radix
alba, mollis, longa, cæbro geniculata, densa; grave-
olens, digiti crassitie *Dioscorid.* IV. c. 5. satis ad
nostram.

(b) *TOURNEFORT.* A. A.

(c) *E.*

(d) *C. D.*

(e) *GÄDD.* *Frostnäster.* p. 92. *plantag.* I. p. 11.
ut pro pane serviant.

1244. POLYGONATUM caule simplici, erecto, foliis verticillatis ellipticis.
Polygonatum angustifolium, non ramosum C. B. SCHEUCHZER. *It.* VII. p. 517.
Icon OEDERI t. 156.

Convallaria foliis verticillatis LINN. p. 451.

In Helvetiæ sylvis montosis & subalpinis. In *la Chenau* Aquilejæ, *au Furet*, *Laan*,
sur Champ, *Feuerstein*, *Creux du Vent*. In Montibus *Biennensibus*. *Schafhusia* in
der Claus.

Caulis latus, fistulosus, erectus, non ramosus, cubitalis. Folia verticillata, terna,
 quaterna, elliptica, multo graciliora, quam prioribus. Petioli florales sub foliis
 penduli, etiam ramosi, ut ad usque sex flores gerant. Hi, quam in paulo priori,
 minores, subvirides, potissimum in apice, stricti. Bacca violacea. Semina fœna,
 ovata.

VI FLORE TUBULOSO.

HYACINTHUS LINN. n. 727.

HYACINTHUS TOURNEFORT.

& MUSCARI TOURNEFORT. t. 180.

Etiam in his plantis & longior flos reperitur & brevior. In Hyacintho (g) lon-
 gus, tubulosus, semiflexuosus, segmentis lanceolatis: in Muscari brevis, globo-
 sus, segmentis (g) brevissimis. Consentit uterque fructu ex tribus globis compo-
 sito (b), tuba simplici, flore breviori, staminibus etiam flore brevioribus.
 Fructus subrotundus, triquetrus, seminibus binis, in quoque loculo (i) sæpe
 abortivus. In apice, dum flore continetur, tribus poris (k) melliferis notari
 LINNÆUS: eos non reperi, cum quærerem.

1245. HYACINTHUS foliis carinatis, spica ovata, floribus globosis *Emend.* I.
 34. n. 3.

Allium caninum exiguum TRAG. p. 750. etsi inodorum dicit.

Hyacinthus recentiorum primus DODON. *coron.* p. 176.

Hyacinthus corollis ovatis, summis sessilibus, foliis laxis LINN. p. 455.

β Flore albo MORTON. *Northamptonshir.* p. 380.

In Helvetia vulgaris, circa *Roche* ubique in petrosis. Bernæ in via per villam *Rap-*
penthal ad sinistra. C. B. in vineis *Wylensibus*: in agris prope *portam Blasianam*.

Bulbus solidus generat & adgnatos sibi circumpositos, & folia petiolata, hinc convexa,
 inde sulco exarata, linea non latiora, ob longos petiolos debilesque laxa, de-
 cumbentia. Scapus aphyllus trium, quatuorve unciarum, terminatur spica densa,
 ovata, florum fere quadraginta, & quinquaginta, Hyacinthi 1246. similibus, sed
 minorum, colore saturate cæruleo, prunorum odore, mellugine intus plenorum.
 Interveniunt in summa spica flores steriles, in longioribus pedicellis erecti, sed
 pauci, in spicæ parte suprema, etiam nulli.

1246. HYACINTHUS foliis gramineis, spica ovata, floribus globosis, fecundis.

Hyacinthus botryoides, vernus, minor, latifolius, cæruleus, inodorus J. B. II. p. 572.

Hyacinthus botryoides, purpureus tertius CLUS. p. 181.

Hyacinthus corollis globosis, uniformibus, foliis canaliculato cylindricis, striatis LIN-
 NÆUS. p. 455.

Hic aliquanto rarior, Bernæ in via per villam *Rappenthal* supra domum, inque vicina
 villa *Lorraine*.

Bulbus similis, & scapus, & habitus, sed folia triplo latiora, ad tres lineas, rotunde
 carinata, non cylindrica, ob breviores petiolos multo firmiora & rectiora, sine
 repando. Spica florum aliquanto pauciorum, fere 20. ad triginta, majorum,
 quam priori, coloris lætius amethystini: figura floris cylindrica, dilatata, inde
 contracta, in sex parvos, triangulares, candidos dentes divisa. Intus tubus flo-
 ris

(f) TOURNEFORT. A.

(g) A. B.

(b) TOURNEFORT. I. & E.

(i) LINN.

(k) TOURNEFORT. E. G.

ris mellugine plenus. Antheræ albæ. Germen triquetrum, fulcatum, in quo nullos poros vidi melliferos, ut neque in reliquis. Tuba simplex, acuta. Flores supremi exigui, quos credas abortivos, & tamen in meis exemplis alias nullos vidi. Odor debilissimus.

1247. HYACINTHUS spica longissima, floribus superioribus sterilibus, erectis, inferioribus fecundis, patulis.

Hyacinthus CAMERAR. *Epit.* p. 798.

Hyacinthus recentiorum tertius DODON. *Coron.* p. 178.

Hyacinthus maximus, botryoides, ceruleus J. B. II. p. 371.

Hyacinthus corollis engriatis cylindricis, summis sterilibus, longius pedicellatis LINN. p. 455.

Iste calidioris est Helvetiæ. Circa Roche abunde, ut in aditu du Prépoury; in rupibus Aganensibus Lausannæ in agris circa Chamblande. J. B. & RAJUS Genevæ. Aufm Birsfeld Basileæ.

Bulbus similis, scapus multo speciosior, pedalis, cubitalis. Folia lata, pedalia & dodrantalia. Spica longissima, etiam pedalis. Flores inferiores cylindrici, oblongi, patuli, basi ventricosa, ad segmentorum divisionem dilatati, segmentis sex brevissime incisi, colore fusco subviridi obsolete, mellugine pleni. Fructus triquetri, cordiformes, ex tribus valvis semicircularibus compositi, polyspermi. In superiori parte spicæ color cæruleus in petiolos irrepit, & demum flores totos occupat: Sed ii cærulei supremi flores graciles, exigui abortivi, absque staminibus & fructu dispareunt, iidemque petiolos habent erectos.

- * 1248. HYACINTHUS (1) floribus basi globosis, tubo cylindrico, apice sexpartito, revoluto.

Hyacinthus non scriptus DODON. *cereal.* p. 172.

Hyacinthus BLAKWELL. t. 61.

Hyacinthus corollis campanulatis, sexpartitis, apice revolutis LINN. p. 457.

β Flore alba.

In Helvetia rarior, tamen circa Moutru, supra templum, in dumetis asperis, versus Chillon, & in solitudine Plan favey haud longe a Roche lectus est.

Bulbus similis, habitus floris diversissimus. Folia graminea ex longis & debilibus pedicellis orta, mollia, longa, lata, etiam reflexa. Spica pauciflora, fere ad unum latus conversa, cernua. Stipulæ longæ, subulatæ. Flos tubulosus, mellugine plenus ad originem ventricosus, tunc cylindricus segmentis ad unam tertiam incisis & ultra, lanceolatis, repandis, tribus majoribus, tribus minoribus, linea divisus, in planta naturali cæruleis. Stamina supra nodulum floris sessilia. Fructus rotundus. Tuba trifida.

VII. FLORE FRUCTUI INNATO.

I. HEXASTEMONES.

A G A V E LINN. n. 431.

A L O E TOURNEFORT. T. 190.

Cum valde varia flori in vastissimo Aloes genere natura sit, manebimus in hac nostra specie. Flos monopetalos, dimidia fere parte integer (a), plus quam dimidia sexfidus (b), in segmenta tria exteriora, tria interiora (c), non repanda, & in cylindrum clausam conniventia. Stamina sex, flore longiora (d). Fructus pene

(1) *Hyacinthus* folia habet bulbi, caulem dodrantalem levem, minimo digito tenuiorem; herbacei coloris, comam procumbentem incurvam; florum purpureorum, radicem bulbaceam Dioscoridi V c 18. *Hyacinthus* in Gallia maxime nascitur: eo hygino tingunt. Radix bulbacea, mangoniis obnoxia PLIN. L. XXI. c. 26.

(a) TREW. *Comm. Lit. Nor.* ann. 1744. hebd. t. 3, f. 1. 4 b b. TOURNEFORT. t. 191.

(b) TREW f. 1. 3.

(c) *Ibid* f. 1.

(d) f. 1. h. h. TOURNEFORT. C. A.

pene ovatus (e), tribus fulcis distinctus, trilocularis, polyspermos (f). Tuba longissima, simplex, cava, stigmate triloculari (g), tribus fulcis fisso. Semina numerosa, plana.

* 1249. AGAVE scapo arboreo, ramoso.

Aloe Americana ILL. TREW. in proprio lib. *Bresl. Saml.* 1719. m. Octobr.
Agave foliis dentato spinosis, scapo ramoso LINN. p. 451.

Prope Lugano, ad pagum Gandri in rupibus. Etiam ad lacum Verbanum (b) haud valde remotum. Americana stirps, quam veteres non habent, sed Europa australis nunc suam fecit.

Folia amplissima, succulenta, hinc convexa; inde cava, mucrone durissimo, firmis per oram spinis. Caulis in calidis regionibus (i) erectus, simplex, non ramosus, etiam triginta (k) pedum, spicam fert florum ramosam, quorum numerus supra decem (l) millia ascendit: in Europa ejusmodi caulem rarius profert, celerrimo incremento, ut intra 24. horas sex (m) pollicibus increverit. Hi flores fructui innati, firmi, virides, sublatei sunt. Stamina nunc de flore eminent. In tubo floris plurimus succus aquosus, melleus (n) & dulcis, acidæ naturæ (o). In foliis alius succus est, qui in magma, denique ficitatem adepturum spissatur (p); ab Aloë tamen medica diversum, amarum, subdulce & acre, vesicam (q) tamen purgans (r). Quod ex cortice, id flavum & amarum est (s). Mel, quod in floribus continetur, alvum laxat, etiam vomitum movet (t). Trunco resecto etiam succus effluit, qui in mel, vinum & acetum abit (u). Folia sub cineribus cocta imposta (x) strumas sanant.

Ex magnis nervis corticis fila parantur (y), & telæ texuntur.

N A R C I S S U S TOURNEFORT. t. 185.

LINN. n. 403.

Fructus piriformis (a), sex lineis insculptus, polyspermos (b). Ei summo (c) innascitur floris tubus longus, cylindricus (d), duabus factus tunicis. Exterior abit in sex petalodea segmenta (e), bis terna, patula, lanceolata, aristata, quorum tria interiora latiora sunt & breviora. Interior educitur in scyphum (f), qui ex tubo floris continuatur, pene cylindricus, margine undulato, obscure sexfido. Stamina sex, de tubo floris eminentia. Tuba sine trifido, cavo.

* 1250. NARCISSUS (g) uniflorus, foliis ensiformibus, scypho brevissimo.

Narcissus medio purpureus DODON. coron. p. 189.

β Flore medio luteo PASSEUS ic. 19.

γ Flore candido, odoratissimo C. GESNER.

Narcissus spatha uniflora, nectario rotato, brevissimo, scabroso, crenulato LINN. p. 414.

Circa

(e) TREW. f. 9. 10. TOURNEFORT. E.
(f) TOURNEFORT. F.
(g) TREW. f. 6 8.
(h) SCABELLA *Gal. minerv.* T. VII. p. 218. 221.
(i) In Capite bonæ spei floret sexto, aut decimo anno, KOLBE III. p. 248. Liburni anno decimo VALISNERIUS.
(k) TREWIANO fere 18. pedum.
(l) 8265. TREW. Flor. 4610. FREDERICII ad 14264. *Eph. Nat. Cur. Vol. VII. n. 121.*
(m) TREW.
(n) SCABELLA propr. lib. COWELL. P. II. TREW.
(o) VALISNER. *Oper. II.* p. 69 seq.
(p) TREW. In Aloen tamen abire SPORRI *itin.* p. 28. & LIGON. p. 91. primum nempe liquorem, qui de secis foliis stillat.
(q) *Bresl. Sammlung.* 1718. p. 1737. ann. 1721. m. April.
(r) COWELL. *Bresl. Saml.* ann. 1721. m. April.
(s) PERRAULT *circui. de la Sève* p. 241.
(t) TREW. ad duo cochlearia ZAFF. *Ad. Erud.* ann. 1688. p. 121. WALDSCHNIDT p. 32. *Extractum Satur. filif.* V. n. 8.

(u) J a COSTA *hist. natur. Ind.* p. 1736 GEMELL. CARRERI *Voyag.* T. VI. p. 220.
(x) PANAEOL. *Pentec. obs.* 22.
(y) *Bresl. Saml.* ann. 1718. p. 1737. ann. 1721. m. April. PERRAULT l. c.
(a) TOURNEFORT. L.
(b) L.
(c) F. F.
(d) E. B. F. A.
(e) A. B.
(f) C. D.
(g) Narcisso folia porri similia, tenuia, multo minor, angustiora; caulis vacuus & sine foliis, supra dodrantem: Bos albus, intus croceus, in quibusdam purpureus; radix intus alba, rotunda, bulbosa. Semen velut in tunica, nigrum, longum; in montibus, suavi odore D. OSCORIO. IV. c. 155. Inter discentia CRIS L. V. c. XI.
Radix & semen inter rodentia CRIS. V. c. 6. Hunc nostrum pro Narcisso veterum habet MARTYN. ad Georgiam p. 415. Purpureum vocat Narcissum VIRGILIUS.

Circa *Genevam* priorem, ultimum C. B. in montibus circa *Curiam* legit, Scypho purpureo vulgatissimus est in subalpinis pratis vallis inferioris *Giffenoy*, unde ad *Villeneuve* usque & *Blonai* descendit, vernaque prata tota dealbat. Etiam *Rupe* reperi inter arundines. GAGNEBIN in valle *Motier travers*, circa *la Brévine*: in *Combes de Vallanvron*, au cul des prés. A *Bonneville*.

Radix carnosâ, globosâ. Folia radicalia caulis longitudine, duas fere lineas lata. Caulis pedalis & ultra, firmus, rectus, uniflorus. Spatha lacera; ex ejus sinu petiolus florem præfert. Tubus cylindricus viret; petala lactei sunt coloris; scyphus plerumque in ora sua puniceus.

Odor cum aliqua gravitate gratus.

Radix acris (b), vomitum ciet, nullo nobis in usu.

*1251. NARCISSUS foliis junceis carinatis, scapo unifloro, scypho sexies emarginato.

Narcissus juncifolius l. amplo calyce CLUS. p. 158. luteo du PAS. t. 23.

Narcissus juncifolius flavus, amplo calyce J. B. II. p. 608.

Narcissus spatha multiflora, nectario campanulato, subcrenato, foliis planis LINN. p. 415?

In prato à *la gardelle*, haud longe *Geneva* Gen. de SAUSSURE (k).

Bulbus magnus, ovo paulo minor. Ex eo duæ plantæ, quarum altera hoc anno floret. In utraque duo folia solida, pulpofa, carinata, tres fere lineas lata, scapo supparia. Forum in juniore planta semicircularis est sectio, juncea, plena spongiosa natura: in adultis semilunaris. In uno scapo flos unicus. Spathæ duæ, longæ & lacera. Flos nutans, non pendulus, tubo gracili, segmentis flavis, odore grato, subgravi. Segmenta duorum ordinum ovato lanceolata, arista alba terminata, scyphus flavus, concolor, petalis brevior, multo grandior, quam *Narcisso* 1250. undulatus, in sex emarginata, obscura, pene ovata segmenta terminatus. Tuba scypho brevior, stigmatibus tribus globosis, connatis. Stamina flore dimidio breviora. Antheræ sagittatæ. Hæc ad plantam naturalem spontaneam.

* 1252. NARCISSUS foliis ensiformibus, scapo unifloro, scypho undulato, fere rato, petalis æquali.

Narcissus luteus TRAG. p. 757.

Pseudonarcissus PASSÆUS vern. 38.

Narcissus luteus, sylvestris DODON. Coron. p. 198. hist. p. 227.

Bulbo codium vulgatus J. B. II. p. 593.

Narcissus spatha uniflora, nectario campanulato, erecto, crispo, æquante petala, ovata, LINN. p. 414.

β Flore pleno PASSÆUS vern. 3.

Berna in pomariis primo vere vulgo, sic in *Neocomensi* Comitatu & alibi.

Bulbus cepaceus, tunicatus. Scapus dodrantalis, uniflorus. Folia radicalia crassa, lata, carinata, obtusa. Flos grandis, brevis & latus, flavus, segmentis floralibus exterioribus tribus longioribus, interioribus latioribus, aristatis. Scyphus tinctoris coloris, peramplus, petalis æqualis, totus plicatus, obscure sexfidus. Stamina de flore eminent. Fructus triquetrus, polyspermus. Semina subreniformia, nitida, aspera.

Radices drachmæ duæ, aut ultra, alvum ducunt (l).

GALANTHUS.

NARCISSOLEUCOIIUM TOURNEFORT. t. 208.

LEUCOIIUM LINNÆI n. 402.

& GALANTHUS LINNÆI n. 401.

Num duo genera præstet facere, num unum sufficiat, disputari potest. Summa in tota utriusque plantæ facie similitudo fecit, ut conjunctas reliquerim. Flos fructui

(b) DIOSCORIDES.

(l) PRÉVOT. medec. pauper. p. 488.

(k) Emend. IV. p. 9.

ctui supernatus (*m*). Petala conniventia, apice incrassata, semper inæqualia, ut tria exteriora majora sint, omnia vero ex ambitu circuli spongiosi oriuntur, qui germen terminat. Fructus pyri formæ.

In specie, quæ *Galanthus* LINNÆI, petala interiora multo minora sunt, & cordiformia.

1253. GALANTHUS (*n*) uniflorus, petalis subæqualibus.

Leucojum bulbosum de BRY floral. t. 20.

Leucojum 2. DODON. PASSÆI vern. t. 4.

Narcissus VII. MATTHIOLI. CAMERAR. Epit. p. 957.

Leucojum bulbosum hexaphyllum DODON. coron. p. 202. hist. p. 230.

Leucojum spatula uniflora, stylo clavato LINN. p. 414.

Secundum rivulos, quibus prata irrorantur, circa Bernam. In *Muteto monae* C. B.

In sepibus umbrosis Helvetiæ RAJUS.

Radix carnosæ, tunicata, profunda, globosa. Folia hinc convexa, lata, obtusa. Culmus pedalis, uniflorus, raro biflorus. Vagina longa, stricta, petiolum continet. Flos ex suo pediculo nutans. Petala ovato lanceolata (*o*), lineata, exteriora majora (*p*), eadem conniventia, lactea, apice crassiori (*q*), virente, subluteo. Fructus piriformis (*r*), polyspermos (*s*). Semina rotunda. Stamina ex circulo fena. Tuba pyramis est inversa, ex basi breve acumen produçens.

Floris odor suavis, radix acris.

* 1254. GALANTHUS uniflorus, petalis alternis cordatis, brevioribus.

Leucojum bulbosum triphyllum DODON. coron. p. 200.

Leucojum bulbosum, præcox, minus CLUS. Pannon. p. 181. 182.

Erangelia RENEAULME p. 96. 97.

Galanthus LINN. p. 413.

In pratis der Schosbulde, prope Bernam, *Aquiljæ*, *Moutru*, in pratis sur les *Cretets de la Chaud de fonds*.

Tenerius est & humilior; folia angustiora, pauciora; vagina fulcata, quasi gemella, robusta. Flos unicus, minor, petalis exterioribus satis prioris similibus, ovatis, albis (*t*); petalis interioribus dimidio brevioribus (*u*), crassulis, petiolatis, emarginatis, cordiformibus, albis, viridi lineatis. Sex filamenta, quorum antheræ in triangulum disponuntur, & septa loculorum in aristam exeunt. Tuba filiformis simplex. Circulus ovarium finiens minus spongiosus.

COLCHICUM TOURNEFORT. C. 181.

LINNÆI n. 457

Tubus floralis ex ipsa radice natus, absque exemplo longus (*x*), perangustus, denique in tria majora & tria minora conniventia, elliptica (*y*) segmenta divisus. Stamina sex, ex imis petalis (*z*) nata. Tubæ tres, pariter enormiter longæ, filiformes, hamis terminatæ recurvis. Fructus magnus, ovatus, trilocularis, polyspermos (*z**).

1255. COLCHICUM flore folium longe præcedente, petalis ovatis.

Colchicum FUCHS. p. 356. 357. CAMERAR. Epit. p. 845. DODON. purg. p. 371, hist. p. 460. SCHINZ & STORCK in libello.

Varietates flore albo, lineato, pleno, &c. RUDBEK II. p. 123. seq.

Colchicum foliis planis, lanceolatis, erectis LINN. p. 485.

Varietas autumnno florens absque foliis; in omnibus pratis, potissimum subudis, florum ultima prodit.

Radix

(*m*) TOURNEFORT. C.
(*n*) Viola alba prima emicat, triennio durat
PLIN. L. XXI. n. 38. Inter bulbosas THEOPHRAST.
L. VII. c. 13.
(*o*) TOURNEFORT. A.
(*p*) Ibid.
(*q*) Utrumque A.
(*r*) D.

(*s*) F.
(*t*) TOURNEFORT. B.
(*u*) B. B.
(*x*) B.
(*y*) A. A.
(*z*) Ad A.
(*z**) t. 182.

β. Idem est *Colchicum vernum* C. B. quod prope *Roche* in pratis circa *Rennas* abundat, & *Tiguri*, & circa *Divionem* prodit (a), & periade florem paulo ante folia profert, quæ una cum flore superant, idemque petala habet angustiora. Folia vero neque linearia sunt, neque patula, etsi perinde, ut petala, aliquanto quam alteri angustiora sunt.

Radix globosa, carnosâ, vaginosa, hinc convexa, inde plana: in ea facie de fulco novum caulem emittens, autumnô fructum, cum foliorum rudimentis, sub terra producit. Flos vero ea ætate, & perinde vere in varietate β. solus emergit per fulcum veteris radice, tubo semipedali, dodrantali, petalis dilute purpureis. Proximo vere [aut sub junium mensem in varietate β] folia succedunt, liliacea, perampla, ovato lanceolata, quæ sessilem fructum continent.

? 1256. COLCHICUM flore cum foliis conjuncto, petalis linearibus.

Colchicum montanum CLUS. hisp. p. 266. *hispanicum* hyst. p. 200.
Colchicum montanum, angustifolium C. B. J. R. H. SCHEUCHZER II. II. p. 132.
Colchicum foliis linearibus patentissimis LINN. p. 485. LOPLING. p. 19.

A Cl. SCHEUCHZERO lectum prope *Madefen*, supra *Campdo'cin*, & ab ILL. GESNERO in pratis *Altsfettensibus*, qua itur ad montem *Gamor*.

Flos autumnalis, angustioribus petalis, vix duas lineas latis, paulo ante folia erumpit. Folia semuncem & paulo ultra lata.

Colchicum autumnale nostro ævo per lites celebritatem nactum est, quibus occasionem dedit: vulgo dicitur radix esse nauseosa & acri odore, sapore acri, fauleque constringere (b), linguam vero ita amburere, ut per plures horas sensum amittat (c). Sic vinum, cui radix infusa fuit, urinam cum ardore (d) urisse legimus, granum vero unicum in ventriculo (e) sensum quasi ustionis excitasse, urinam cum simili sensu frequenter coegisse reddere, deinde tenebrum fecisse, appetitum abstulisse, alvum aliquoties aperuisse, quoad acris ejus radice effectus decocto radice *Altheæ* sopiretur. Nuper effossa eadem lacteum serum dicitur reddere (f); extractum aquosum amarissimum (g) esse; vaporem ipsum manus & nares momordisse; & lotium citavisse: cum aceto amarum dare saporem & extractum amarum. Succum dentes stupefacere, & salivam intolerabili amarore imbueri. Etsi saporem avellanarum habere videatur, tamen manducatam radicem labia calefacere, salivam ciere. Tincturam *athere* factam, & extractum etiam secundum, tamen amarissimum esse, & acerrimum. Quare ex vetustioribus jam testimoniis duas radice drachmas purgare (h), & alias cum maximis symptomatibus alvum civisse (i), ad necem usque (k). Sed etiam radicem contra febrem propinatam funestum eventum (l) habuisse, & feminum drachmas duas, has cum vomitu horrendo (m); alias duos pueros a Colchico interemptos fuisse (n), & aliæ ejus generis historię extant (o).

Porro animalia ea radice pasta interiisse dicuntur, ut *Damæ* (p), & inflammato ventriculo vitulus (q). Et canem (r), prævalidum animal, a devoratis quinque radicibus ægrotasse legitur, a duabus vero unciis excæcatum fuisse (r*), & in alio exemplo a duabus drachmis cani ingestis, cum plurimo vomitu & alvo mota pereunte, ventriculum parvum & inflammatum repertum fuisse, intestina angusta, crassa duraque, & membranas vomitu & alvo egestas (s). Merito ergo *MARANTA* eos carpsit, qui Colchico (t), ut funesta radice, pro *Hermodactylo* uterentur, & *DESSENNIUS* (u) suspecto pharmaco uti noluit.

ILL.

(a) COLLÉT. p. 16.	(l) GARIBL.
(b) BOERHAAVE <i>Prælect.</i>	(m) <i>Pæon. & Pythagor. Exerc.</i> p. 227.
(c) STORCH de <i>Colchico</i> instit. exper. I.	(n) AGRICOLA. AMMON. p. 20.
(d) Exper. 2.	(o) <i>Bresl. Saml.</i>
(e) Exper. 3.	(p) ROHR. <i>phytob.</i> p. 49.
(f) BROOKLESBY IV. p. 164.	(q) SCOPOLI p. 225.
(g) MARGES <i>Journal de médecine</i> ann. 1765.	(r) <i>Phil. Transf.</i> n. 335.
m. Jul.	(r*) <i>Med. Mus.</i> III. n. 5.
(h) PREVOT. <i>medic. pauper.</i> p. 448.	(s) STORCH. <i>Colchic.</i> p. 21. 22. 23.
(i) CORDUS.	(t) <i>Method.</i> p. 17.
(k) BROOKES. IV. p. 164.	(u) p. 439.

ILL. ergo STÖRKIUS (x) radicem, sub æstatis principium lectam, cum duodecuplo aceto digessit, mellis duplum admiscuit, & oxymel Colchici coquendo paravit. Id medicamentum potest ad sex (y) drachmas in puero, in viro (z) ad fescuncem dari, & omni bihorio ad drachmas (a) duas. Ita nonnunquam in ægris ab ILL. VIRO curatis tanta cum violentia urina mota est, ut per sex dies continuos novem libræ lotii (b) quotidie redderentur, & intra tantillum tempus hydropici abdomen molle redderetur, eoque solo ex remedio æger plane convalesceret (c). Ejusmodi sanati hydropis exempla VIR ILL. habet (d), utiliter etiam adjuncta terra foliata tartari (e). Idem oxymel hydropem cum periculosa tussi (f) conjunctum sustulit, & cum ictero (g), cumque asthma (h); & oxymel ad asthma (i) cum tussi conjunctum (k), & in pectoris (k*) hydrope (l) utilissime datum est. Pulverem bono cum successu in hydrope Cl. HEUERMAN propinavit (m), & oxymel Clar. MARGES (n) in aliquot ægrotis, eodemque exsereationem in asthma vidit (o) promoveri.

Verum, ne nimium his bonis medici latarentur, existit *Carolus* (p) CRATOCHWIEL, qui omnia alia nos docet. Is radicem rapaceam esse monet, subamaram, intertem, cujus quatuor drachmas (q) absque ullo effectu sumferit. Aquam reperit, quæ de radice stillat, acidam esse; vinum, cui infusa radix, amarum, & amarum inde paratum extractum; sic extractum spirituosum; acetosum denique amarum & subacidum; negat porro oxymellis quinque uncias, intra unum diem, in Nosodochio datas, ullum conspicuum effectum ostendisse. Ita in Anglia negatum est, vim in ea radice diureticam esse (r).

Fatetur ergo ILL. STÖRKIUS in Carniola (s) se innocuam radicem reperisse, ut integram devorare licuerit illæso: & cum ipse experimentum repeterem, absque ullo sapore & acrimonia autumnalem radicem reperi. An forte, quod MARRANTA monuit (t), verno tempore amarissima, autumno dulcis est? Sed tamen in aliorum experimentis vehemens a Colchici usu irritatio & dolens urina (u) successit, & apud Cl. MONRO. Alii medici scilla debiliorem (x) faciunt: alii tamen oxymel valide lotium pulisse viderunt, felice omnino eventu (y). Denique in ipsis tamen Cl. CRATOCHWIEL (z) experimentis canis ab uncis duabus radicum cum inflammatione intestinorum interiit. Mihi vero ab omni experimento alienum videtur, canem a duabus radicibus interire, dum homo quaternas ferat. Nam in universum canes majores, quam homines, medicamentorum doses ferunt.

Amuletum ex Colchico ad pestem & morbos contagiosos valere neque WILHELMIO (a) credo neque aliis (b).

II. TRISTEMONES.

CROCUS TOURNEFORT. t. 183. 184.

LINN. n. 55.

Flos fructui innatus, ex longissimo (a) tubo paulatim dilatatus, finditur in segmenta floris bis tria (b), interiora fere latiora, & alterius coloris. Stamina tria, & tuba

- (x) De Colchic. p. 47. 48.
 (y) p. 145.
 (z) Ibid.
 (a) p. 147.
 (b) Caf. 1.
 (c) p. 48.
 (d) Caf. 5. 7. 8. 10. 11. continuatio experimentorum p. 152. 155. 156. 221. 252. 254.
 (e) p. 148.
 (f) Caf. 4. 6. contin. experiment. p. 250.
 (g) Caf. 9.
 (h) Contin. experim. p. 155.
 (i) Caf. II. Contin. experim. p. 149. 156. Etiam ВУСННХА. miscellan. ann. 1728. p. 222. ipsam radicem.
 (k) Caf. 4.
 (k*) Caf. 12.
 (l) Contin. experim. 149. 152.

- (m) Untersuch. p. 242.
 (n) l. c.
 (o) Ibid.
 (p) De radice Colchici vulgaris Francf. Viadr. ann. 1764.
 (q) Duas vel tres drachmas Med. Mus. III. n. 5.
 (r) Med. Mus. l. c.
 (s) Contin. observat. p. 233.
 (t) Metb. p. 31.
 (u) Journ. de Med. ann. 1765. m. Juin.
 (x) Dropsy p. 88.
 (y) p. 108.
 (z) p. 48.
 (a) De Colchico Lips. ann. 1721.
 (b) WEDDEL de Colchico p. 12. GEOTIAN von Lenczen. BOCCONE observ. p. 56.
 (a) TOURNEFORT. t. 183. supra B.
 (b) A.

tuba in tres plumosas (b*) antennas filia, breviores, aut longiores Fructus cylindricus (c). Semina rotunda (d).

2257. CROCUS tuba brevissime trifida.

Varietates floris sunt (e) innumerabiles. Albo flore est, sed frequenter venis purpureis, magis minusve confertis, striato, denique toto violaceo.

Ecce aliqua nomina.

α Flore albo.

Crocium vernum, latifolium, albo flore CLUS. hist. p. 203. ic. int. (f).

β. *Crocus vernus, albus, latifolius, variegatus*, C. B. SCHEUCHZER. It. IV. p. 333.

Crocus vernus, latifolius, albus, versicoloris flore L. CLUS. p. 204.

γ. *Crocus vernus, latifolius, flore purpureo* CLUS p. 203.

Albo flore, basi violacea, tubus striis concoloribus vulgatissimus est in Helvetia montana & subalpina. Descendit in planitiem, & provenit in *Prépoury* prope *Roche*, in pratis sub *Moutru*. In montosis Neocomensibus, Biennensibus ubique, primi veris planta est. Variè venosus passim intercurrit.

Radix rotunda, depressa, obducta reticulo, duos bulbos sibi impositos habere videtur, majorem nempe radicem orbiculatam, compressam, cui impressus est cauliculus, cujus pars ima exiguo bulbo similis est. Vagina prima viridis, altera spathacea latea, obtusa. Folia radicalia tria, quatuor, scapum superantia, linearia, hinc graminea, lineata; inde alba linea per medium divisa. Vagina grandis, tubum floris amplexa. Petala exteriora longiora, evidentioribus lineis picta, interiora minus, eademque breviora & latiora. Tuba apice vix per unam lineam trifido: quodque stigma dilatatum, infundibuliforme, tenerrime fibrosum, & per ætatem in fila fissum multo, quam in sativo Croco breviora.

? *Crocium montanum* CLUS. hisp. p. 269.

Crocus (g) alpinus, autumnalis C. B.

Quem LOBELIUS in arduis vallis Augustæ nasci dicit, haud procul a monte D. *Bernhardi* & Cl. CAFFLER in mont *Pilato* legit.

Is utique idem nostris est, flore violeceo diluto, ut vel ex alba linea intelligas, quam CLUSIUS describit. Flos tamen major est.

? CROCUS flavus, linea in petalis exterioribus viridi.

Crocus vernus, latifolius, flavo, vario flore L. CLUS. p. 205. & 206. *Vernus Masiacus* EJUSDEM *pannon.* p. 227.

Crocus luteus, lineis nigris SWEERT. *florileg.* t. 5. Habet & PASSERUS *hiem.* t. 7. BLAKWELL. t. 144.

Flavus insignior varietas in *der Schwendi Abbatis Cellanorum* & in mont. *Glaronsibus* ab ILL. GESNERO lectus est.

Cætera simillimus, tria cornua tubæ duplo longiora habet, quam albus.

Crocus sativus circa *Brieg*, *Naters*, *Leucam* & *Sedunum* colitur, cæterum a spontaneo, cum quo LINNÆUS conjungit, diversus, tuba profunde trifida, in tria longa segmenta divisa (b), quorum finis æque trifidus est, uti tota tuba spontanei verni Croci. Deinde ea tria tubæ cornua odorata sunt & aromatica, non ita spontanei: eademque cornua sunt, quæ in officinas Croci nomine recipiuntur. Sed etiam flos multo major est, quam nostro verno.

Radix Croci acris est. Inter discutientia CELSUS numerat (i).

IRIS

(b*) t. 184. D.

(c) F. G.

(d) G. H.

(e) Conf. It. Helvet. II. p. 254.

(f) Conf. PASSERUM *hiem.* t. 7. de BRU &c.

(g) *Crocus autumnalis* hebes PLIN. L. XXI.

n. 39.

(b) TOURNEFORT. t. 184. D. BLAKWELL.

f. 2. 2. 2. 2.

(i) L. V. c. XI.

IRIS (a) LINNÆI n. 59.

IRIS TOURNEFORT. t. 187. 188.

BLAIR. *Essays* t. 3. f. 7. 8. 9.

& XIPHION TOURNEFORTII. t. 189.

& SISYRINCHIUM TOURNEFORTII. t. 365.

Spatha fere bifolia tubum floris continet. Fractus ovato cylindricus bilocularis, polyspermos (b). Ei infidet flos ex cylindrico tubo (c) sexfidus, monopetalos (d). Tria petala interiora erecta (e), angustiora, ungue simplici, ovato lanceolata, paulum undulata, intus carinata. Tria exteriora latiora, longe reflexa (f); ovata, linea media barbata percurfa, vel imberbi. Ex summo tubo floris stamina tria, quæ inter petala reflexa & tubæ ornamenta, tamquam in canale (g) continentur. Tuba (b) apice fissò in tres bractæas florales latas, convexas abit sine bifido, sub eo sine arcu eminente divisas.

I. PETALIS REFLEXIS BARBATIS.

1258. IRIS foliis ensiformibus distichis, petalis reflexis barbatis, tubalibus arcu distinctis.

Iris Germanica FUCHS p. 317.

Iris sylvestris major CAMERAR. *Epit.* p. 2.

& pro hortensi varietate, quæ non differt, *Iris* EJUDEM p. 1. DODON. *Coron.* p. 147.

Iris major PASSÆI *est.* t. 3.

Iris corollis barbatis, caule foliis longiore, multiflora, floribus inferioribus pedunculatis LINN. p. 55.

Iris hortensis nostræ similis BLAKWELL. t. 69.

In Helvetia vitifera ubique. Basileæ an der Baar ad Rhenum, ad arcem Munchenstein.

In Aquilejensibus abunde in ruderibus St. Tryphon, ad viam a Glerole ad Vevai, à la Tour, in rupestribus Pasgardflüh prope Biennam &c.

Radix dura, cylindrica, grandis. Folia plana, & disticha, crassula, pedalia, unciam lata. Caulis pedalis & ultra, pauciflorus. Spathæ albæ, ovato lanceolatæ, magnæ, ficcæ, ad ramum floralem fere quinæ. Flores conjuncti, duo, tres; in ima vagina sinu foliosa & robusta. Flores magni, petalis erectis semiherbaceis, petiolatis, saturate cæruleis, ellipticis, profunda carina exsculptis, propriis tumoribus aciem petalorum tubariorum amplexa: petalis reflexis dilutioris coloris, cum lineis purpureis, ad latus lineæ mediæ, in qua plurimi contra antheram oppositi pili crassuli, flavi (i) pubescunt. Eadem crassissimis tumoribus nascentia filamenta amplectuntur. Ornamenta tubæ ferrata, bifida, extus arcu eminente, emarginato, sub divisione distincta, interius linea plana eminente. Odor flori gratus, aquosus, radix inodora.

In radice Iridis (k) vis est purgatrix (l), quæ phlegma & bilem ducit, nimia vero copia data etiam sanguinem & bilem atram. Succus expressus adhibebatur ab uncia (m), ad biuncem (n); etiam ad quatuor uncias (o) ad hydropem AMATUS propinabat (p), & BRASSAVOLA. FALLOPIUS (q) mitiora præferebat, nimios ab Iride dolores succedere gnarus. In hydropne neque SYDENHAMUS Iridem repudiavit, neque LISTERUS (r), & passim felicia exempla

(a) Iris folia fert Gladioli, majora, latiora & pinguliora. Flores in summitate cujusque caulis, æqualibus inter se spatii distant, incurvi, varii, candidi, pallentes, lutei, purpurei & cærulei. Radices geniculatæ, solidæ, odoratæ DIOSCORID. c. 1. de Iride *Illyrica*, quæ nostro ævo *Florentina* dicitur. In *Illyrico*, quam in Macedonia efficacior, in Thracia inodora provenit THROPHAST. *caus.* L. VI. c. 28.

(b) TOURNEFORT. t. 187. H. & t. 188.

(c) TOURNEFORT. B. B. conf. GREW. t. 76.

(d) Recte BLAIR. *Essays* p. 35. MAGNOL. & RUPP.

(e) TOURNEFORT. 2. 3. 4.

(f) IDEM. 5. 6.

(g) T. 187.

(h) T. 187. C. T. 189. B.

(i) Conf. LEDERMULLER. *Versuch.* t. VIII.

(k) ARRETEUS *Cur. diut.* L. II. c. 12. 13. Male vulgo Ireos scribunt.

(l) RUFUS.

(m) AMATUS.

(n) Sibi tribuit inventum MASSARIA *præf.* p. 339. Dabat cum manna

(o) LISTER. *Hydrop.* p. 58.

(p) In DIOSCORID. p. 5.

(q) *Purg. simpl.* c. 54. in DIOSCORID. l. c. 6.

(r) l. c. Etiam CHOMEL. Semuncem cremoris tartari addebat p. 14.

exempla (s) legas. Guttis 80 (t) fucci, fingulo bihorio datis, hydrops sanatus (u). Decocti similis effectus est. Clyster icterum sanat (x). Recentem tantum radicem purgare (y) LINNÆUS monet, recentis etiam solus succus exprimitur. Inter discutientia CELSUS (z).
 Ex Iridis flore macerata & putrescente, cum calce adjecta, pulcher viridis color paratur (a).

II. PETALIS REFLEXIS IMBERBIBUS.

1259. IRIS foliis linearibus, caule subnudo, petalis reflexis imberbibus, venosis, tubarum arcu acuminato.

Iris tenuifolia CORD. L. II. c. 42. PASSÆUS t. 3. *Æstiv.*

Iris angustifolia media, seu varia CLUS. Pannon. p. 252. & XI. *Species prior* p. 253. & XI. *altera species* p. 254.

Iris tenuifolia Michelfeldensis spontanea forte CLUSII *angustifolia major seu prima* J. B. II. p. 729.

& denuo *Iris tenuifolia major, flore cæruleo* & *striato angustifolia secunda* J. B. II. p. 727. ex CLUSIO.

& *Iris tenuifolia, violacea tertia* II. p. 729. ex CORDO.

Iris corollis imberbibus, germinibus trigonis, caule tereti, foliis linearibus LINN. p. 57.

In Helvetia rara, reperitur etiamnum *Michelfeldæ* teste Clar. la CHENAL. GESNERUS etiam ait, Iridem angustifoliam hic habemus *Epist.* p. 72. b. Sed efficaciam addit parem esse & majorem, quam Illyricæ. Id de nostra dici nequit, dicit tamen Vir CI in pratis humidis tenuifoliam nasci. In Germania legeram abunde inter *Bubek & Waldek supra Jenam.*

Radix fibrosa, multiplex, fibris teretibus, anulatis, fetis coronata. Folia cubitalia, angusta, carinata, vix tres lineas lata. Caulis rectus, cubitali major, tripedalis, foliis brevibus adpersus, biflorus. Spathæ cæruleæ, flores gemini. Flos naturali plantæ totus cyaneus, Petala erecta petiolata, elliptica. Petalorum reflexorum alba origo, bractæ cæruleæ, venis saturatoris coloris pictæ, imberbes; eadem duabus appendicibus stamen nascens amplectuntur. Tubæ foliola bifida, ferrata, sub fissura triangulo eminente percurfa. Aciem eorum appendix rectorum petalorum utrinque coerces. Fructus ovato trigonus, levis.

A pecore non tangitur, & sicca inodora est (b).

1260. IRIS caule inflexo, foliis ensiformibus, petalis erectis minimis, reflexis imberbibus.

Acorum falsum CAMERAR. *Epit.* p. 6.

Acorum adulterinum BLAKWELL. t. 261.

Pseudoiris DODON. *Coron.* p. 159. *hist.* p. 248. *palustris Hort. Aichstet. vern. ord.* 8 t. 7. f. 3.

Iris corollis imberbibus, petalis exterioribus stigmatibus minoribus, foliis ensiformibus LINN. p. 56.

In omnibus fossis aquosis Helvetiæ.

Radix magnum & longum, cylindricum, tuber est, deorsum fibrosum, intus rubrum. Folia amplissima, tripedalia, eminente nervo, plana cæterum & ensiformia. Caulis foliosus quadrupedalis, pauciflorus, alterne reflexus. Spatha trifolia, pro gemellis floribus. Flores speciosi, flavi: radii & nigricantes lineæ in reflexis petalis, quæ cæterum elevatis marginibus filamentum staminis sibi adherentis amplectuntur. Petala erecta minima, elliptica, magnis tumoribus tubalium petalorum aciem amplexa. Tubarum bractæ sine suo exteriori tripartitæ. Lamina exterior bicornis, sine ferrato. In ea linea eminens media parabola augetur. Fructus longus, ovatus, tribus collibus eminens, quorum quemque linea dividit.

Radix

(s) *Epist. Nat. Cur.* Dec. II. ann. 8. obs. 63. *Act. Berol.* Dec. I. ann. 8.

(t) *Essays of a Societ. at Edimb.* V. p. 93.

(u) *Fränk. Ammerk.* IV. p. 293.

(x) *Natur. hist. of Kamtschatka* p. 219. 220.

(y) *Obstac. medic.* p. 10.

(z) L. V. c. XI.

(a) La HIRE *accid. de la vûe.* p. 679.

(b) SCHREBER. III. *Saml.* p. 41.

Radix adstringit (a), tamen etiam acris, ut succi unciae tres alvum ducant (b), & succus denti dolenti admotus sensum subito tollat (c). Male adeo pro aromatico acoro in medicamenta, inque confectiones recipitur, vi adstringente vi metura potius, ut medicamentum inde stomachicum Christianus LASGE pararet (d). Frigidum esse olim LISETTUS BENANCIUS (d*). Cum vitriolo martis infusum, ut alia adstringentia, ex vegetali regno, atramentum dat, Scotis montanis notum (e). Flos acerrimus bonum colorem flavum suppeditat (f).

GLADIOLUS (g) TOURNEFORT, t. 119. MALPIGHI f. 145.

LINN. n. 55.

Spatha bifolia. Fructus obtuse trigonus, fulcatus (h), polyspermos. Ex eo flos monopetalos (i), ex brevi tubo in sex segmenta fissus. Tria superiora (k) intervallo aliquo distant a tribus inferioribus (l). In utroque ordine medium latissimum est, supremum adeo & infimum (m). Stamina ex imo floris tubo tria (n) brevibus filamentis. Tuba in tria undulata foliola divisa (o).

1261. GLADIOLUS foliis ensiformibus, floribus distantibus LINN. p. 52.

Victorialis rotunda GESNER. CORD in *Discors.* p. 63. *Hort. Aichstett. ast. Ord.* 4. t. 10. f. 2. & f. 3. & t. 12. f. 3.

Victorialis mas CORD. *hist. L. L.* c. 32.

Gladiolus DODON. *Coron.* p. 162. *hist.* p. 209. RIVIN. *monop. irreg.*

Gladiolus Narbonensis PASSIUS *astiv.* t. 11.

β Flore albo. LOBEL.

C. GESNER minorem varietatem legit circa Chur &c. in montibus Abbatis Cellanorum. Majorem C. GESNERUS in monte Zurichberg, per agros. J. B. in prato inter Burdigni & Thuiri.

Radix bulbosa, carnosae, generat adgnatos. Caulis pedalis, & paulo ultra, erectus, foliosus, spica terminatus unilaterali, floribus aliquo intervallo distinctis. Folia ensiformia. Bractæe graciles, longe lanceolatae. Flores quatuor, quinque, purpurei, speciosi; petala inferiora, macula inscripta: supremum deorsum fornicatum, reliquis imminens.

Radicem dulcem videri, in vulneribus tamen vim extrahentem validam demonstrare FALLOPIUS (a).

Ex Liliaceis per Anthericum ad Scheuchzeriam, Juncum, Acorum, Triglochin, in ordine naturali transitur; sed idem ordo naturalis cum Liliaceis plantis Orchideas connectit, radice, foliis, habitu, floribus, fructu similes, staminibus potissimum diversas. Natura in reticulum sua genera connexit, non in catenam: homines non possunt nisi catenam sequi, cum non plura simul possint sermone exponere.

I. PETA-

(a) BEAUR. *miscellan.* p. 78. NEUMAN. p. 631. edit ZIMM.

(b) Ibid.

(c) ALLEN *Synops.* p. 321.

(d) PAUL AMMAN. *remed. stomach.*

(d*) *Pharmac. franc.* p. 77.

(e) *Philos. transact.* n. 117. PECHRY. *herbal.*

p. 97.

(f) DEMSO *Monat. Beiträg.* p. 356. 367.

(g) Gladiolo folium Iridi simile; minus, angustius, mucronatum, nervosum. Caulis cubitalis; flores purpurei, in ordinem digesti, inter se distant; rotundo

femine, radicibus geminis, una parvorum bulbilorum modo supra alteram sedente, quarum inferior gracilis, superior uberius est DIOSCORID. IV. c. 20.

(b) TOURNEFORT. C.

(i) Ad B.

(k) A cum duobus proximis.

(l) Ibid.

(m) Ibid.

(n) CAMERAR. *Epist.* p. 6.

(o) MALPIGHI f. 201. TOURNEFORT. *ad A.*

(a) *Valer.* p. 265.